

Naša Luč

10+1964

Dragi naročniki!

Ta številka je zadnje v letošnjem letu.

Z vseh strani nas vzpodbujajo, da naj naredimo »Naša luč« še lepšo. Storili bomo, kar bo mogoče z denarjem, ki ga nabereмо v ta namen. Ali smemo zato prositi tudi drage nam bralce, da pomagajo po svojih močeh?

Obnovite in poravnajte čimprej naročnino za **prihodnje leto 1965.** »Naša luč« stane za vse leto 40.— šil., kar odgovarja vsoti 80 bfr., 8 NF, 6,20 DM, 5,50 gld, 1000 lir, 8 švedskih kron, 11 norv. kr., 10,50 danskih kr., 2 dolarja.

December

3. 12. 1800 je rojstni dan velikega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna. Zibelka mu je tekla v Vrbi na Gorenjskem.
3. 12. 1850 je pa zagledal v Moravčah luč sveta pisatelj povesti dr. Fran Detela.
11. 12. 1818 je zaradi pljučnice v Ljubljani zatisnil svoje oči največji slovenski pisatelj Ivan Cankar.
19. 12. 1828 je bil rojen v Lešah pri št. Jakobu v Rožu na Koroškem slovenskiar Anton Janežič.
20. 12. 1847 je prišel na svet skladatelj Anton Foerster.
20. 12. 1861 se je rodila slikarica Ivana Kobilca.
22. 12. 1779 je umrl znameniti prekmurski protestantski pisatelj štefan Küzmič.
25. 12. 1877 se je rodil skladatelj Emil Adamič.
26. 12. 1825 je rojstni dan slikarja Janeza Wolfa.

Naši veliki možje

Frančišek Močnik

V Cerknem na Goriškem se je 1. oktobra 1814 rodil vseučiliški profesor, matematik Frančišek Močnik. Letos je minilo od tega 150 let. To obletnico so preteklega oktobra v Cerknem prav slovesno proslavili.

Ta mož je najprej služboval kot profesor v Gorici, nato v Lvovu v Ukrajini, potem na vseučilišču v češkem Olomucu in končno je bil šolski nadzornik v Ljubljani in v Gradcu. Močnik spada med najpopularnejše in najzaslužnejše može, ki so kdaj poučevali na šolah računstvo in matematične vede sploh. Preosnoval je ves tedanji pouk računstva v Avstro-Ogrski in naredil iz njega učni predmet, ki razvija pri učenjih natančnost in logično doslednost v mišljenju. Sestavil je številne učbenike, tako za osnovne, srednje in visoke šole. Ti priročniki so se obdržali izredno dolgo in so doživeli nad tisoč izdaj.

Frančišek Močnik je bil poleg tega velik človekoljub. Skrbel je za pomoč vdovam in sirotam učiteljev. Zavzemal se je za utrđitev dvojezičnega pouka v tedanji Avstriji in je zahteval, da se naj vsak otrok uči najprej in predvsem v svojem narodnem jeziku, ker bo le tako mogel naravno priti do potrebnega znanja. Seveda je zaradi tega moral pretrpeti marsikatero zapostavljanje. Dobil pa je vseeno visoka odlikovanja. Svoje oči je za vedno zatisnil v Gradcu leta 1892.

Proslavo 150-letnice njegovega rojstva je organiziralo slovensko Društvo matematičarjev, fizikov in astronomov.

Slovenski hotel »BLED«, Rim, Italia

Lastnik: Vinko Levstik

Via S. Croce in Gerusalemme 40, Roma, Italia
(Tel. 777-102, 7564783). — Blizu železniške postaje — Direktna zveza z avtobusom št. 3. — Domača kuhinja — Vse sobe s prhami.

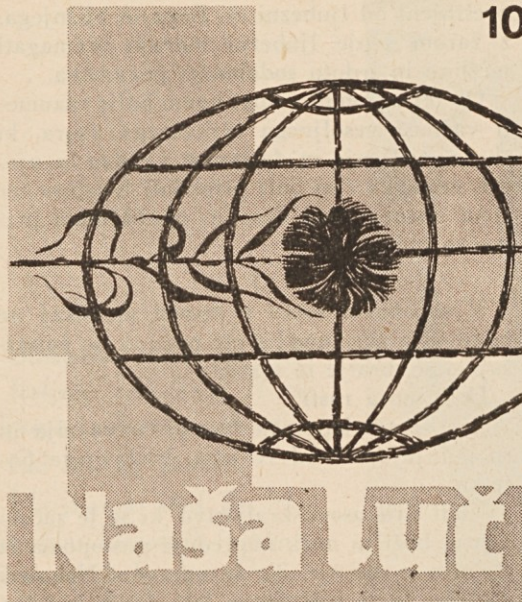
Šivalne stroje Singer in druge znamke — vam po ceni od 70 DM naprej nabavi in po želji pošlje na vaš naslov v domovino — Gabrijel Pogačar, 43 ESSEN, Segerothstr. 110/a, West-Deutschland. Pišite mu, obrnite se nanj!

lostipolne božične praznike ter srečno novo leto. — Vinko Justin, Heiligengeistgasse 25, Judenburg, Avstrija.

Tiskovni sklad

Za tiskovni sklad NL je daroval g. Anton Kavšek iz Belgije 40 bfr., g. Franc Stare iz Avstrije pa 70 šil. Čerin J., Speyer, Nemčija 32 šil. — Prav lepa hvala!

Vsem znancem po svetu želim blagoslovljene in mi-

Sveti večer . . .

Zvonovi slovesno donijo. Božične pesmi napolnjujejo s svojo milobo cerkve, domove in srca kristjanov. Božična darila navdušujejo staro in mlado.

Ta večer povsod vlada radost, topla domačnost.

Ne brez razloga! Kajti v vernih srcih odmeva veselo oznanilo svete noči: »Ne bojte se, zakaj glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno« (Lk 2, 10—12).

Božje Dete v jasliah je skrivnosten smisel božiča in razlog božičnega veselja. Temu Detetu v pozdrav pojo zvonovi. To Dete opevajo pesmi, najmilejše pesmi, kar jih je kdaj čulo človeško uho.

Kdo bi se mogel ubraniti ginjenosti, kadar posluša:

»Sveta noč, blažena noč!
Prišla je nam pomoč;
Dete božje v jasliah leži,
grešni zemlji radost deli.
Rojen je Rešenik, rojen je Rešenik.«

PRED BOŽIČEM SMO

Odkod neskladje?

Toda ali ni to veselo božično razpoloženje samo plod neke sladke legende?

Gledajoč vsakdanje življenje ter razmere v svetu se namreč marsikomu vsiljujejo pomisleki in grenke ugotovitve: »Kljub božični skrivnosti, kljub Rešeniku je slabo, zelo slabo na svetu«.

Zares, niso se še popolnoma porazgubili čarobni zvoki svetonočnih zvonov, pa smo se že znašli sredi trde vsakdanjosti, ki je pravo nasprotje temu, o čemer pojo božične pesmi.

Zakon sodobnosti je še vedno barbarstvo, krivica, laž, hudobija . . .

Betlehemsko Dete je tako mnogim v . . . pohujšanje . . .

»Ali je svet v resnici že odrešen?« se ti zaskrbljeno sprašujejo.

Kako uskladiti težko pričakovano in toliko obetajočo sveto noč, ki jo prerokbe in evangelij proglašajo za začetek nove dobe, dobe resnice, pravice in miru, — in dejanske razmere, ki so tako žalostne, krute, nečloveške?

+

Za Dete v betlehemske štalice veljajo besede, ki jih je pozneje nekoč spregovoril isti Jezus: »Blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujša« (Mt 11, 5).

Bodimo mirni!

Božična skrivnost ni samo sladka legenda brez vpliva na tok časov. Prav imajo božične pesmi, ki sveto noč v soglasju z božjim razodetjem proglašajo za začetek božjega kraljestva na zemlji.

Božje kraljestvo je v resnici že tu. Z Detetom iz Betlehema je za vse ljudi prišla RESNICA, PRAVICA, LJUBEZEN IN MIR.

Nov, boljši svet se je že začel, a ga mi res je, ne moremo otipati z rokami.

Jezus namreč ni prišel, da bi svoje kraljestvo na zemlji postavil in utrdil z močjo in slavo po zgledu nekaterih jeklenih družabnih ureditev. Kdor je kaj takega pričakoval, se je razočaral.

Jezusovi načrti so drugačni.

+

Kakor Bog ni svojega stvarstva že popolnoma dovršenega poklical v bivanje, temveč je vanj položil ZAKONE RAZVOJA, tako tudi Kristus svojega kraljestva ni postavil kot nekaj zgotovljenega, popolnega; ampak je dal ljudem vsa potrebna SREDSTVA IN NAVODILA, kako uresničiti odrešenje sveta in ostvariti kraljestvo božje na zemlji.

To je silna in usodna naloga, ki veže nas vse. Kristus nas je izbral in poklical za SODELAVCE pri delu za rast svojega kraljestva. Dal nam je kvas, s katerim moramo mi prepojit človeško družbo in iz nje napraviti novo testo. Vsakdo se mora truditi, da bo v njegovem času, v njegovem okolju zavladala pravičnost in ljubezen, da bosta resnica in mir prišla do svoje veljave in bo tako kraljestvo božje na zemlji postalo vidnejše.

Kristus je prišel med nas kot otrok, ki mora rasti in se razvijati.

Prav tako je s Kristusovim delom, njegovo Cerkvijo, njegovim kraljestvom, ki že dva tisoč let počasi sicer in komaj zaznavno, a vendar dejansko obnavlja obličje zemlje.

+

A biti si moramo na jasnem v naslednjem: Da bosta Kristusova **resnica in pravica** zavladali v svetu, morata prej postati živi v mislih in življenju večine ljudi.

Da bo Kristusova **ljubezen** postala zakon sveta, morajo milijoni in milijoni biti prej

prešinjani od ljubezni do Boga in bližnjega; z žarom svoje ljubezni morajo premagati mrzlo in trdoto sodobnega poganstva.

Ob tej ogromni nalogi bomo bolje razumeli važnost vesoljnega cerkvenega zbora, ki skuša mišljenje in delavnost Cerkve in njenih vernikov čim bolj približati Kristusu ter jima obenem dati času in okoliščinam primerno obliko.

+

V sodobnem svetu v resnici marsikaj ne odgovarja skrivnosti svete noči. A ne pohujšujmo se, bratje in sestre!

Dete mora rasti.

Svet, sredi katerega živimo, se razvija in spopolnjuje vse od svojega pradavnega početka.

Tudi Kristusovo kraljestvo, ki se je začelo v prvi božični noči, napreduje postopoma iz stoletja v stoletje. To je naravno. Nekateri mislijo, da je krščanstvo šele danes, po dva tisoč letih svojega obstoja, doseglo svojo polnoletnost.

Vsekakor zanimiva misel, a za nas je predvsem važno imeti stalno pred očmi, da tu ne smemo biti samo gledavci, marveč sodelavci.

Kako?

Preprosto!

Praznujmo Božič! Praznujmo ga krščansko.

Sprejmimo božje Dete! To Dete naj s svojim duhom napolni naše osebno, družinsko in javno življenje.

S tem bomo vsaj malce omilili nesrečno neskladje med božično skrivnostjo in stvarnostjo v sodobnem svetu.

V-ko.

Naš namen v decembru

Namen „Molitvene zveze“ v decembru bo moliti, da bi mogli vsi Slovenci praznovati božične praznike, kot je primerno za najlepše svete dneve vsega leta; da bi bili ti prazniki zares družinski, da bi utrdili družinske vezi med člani posameznih družin, pa tudi vključili naš narod v veliko božjo družino narodov na svetu.

(Vsako leto čujemo, da bo tudi sedanja oblast v domovini priznala božič kot javni praznik, a vendar dosedaj še ni imela poguma tega storiti).

Slovenski škofje ob priliki tretjega zasedanja 21. vesoljnega cerkvenega zbora:

Od leve na desno:

Mariborski škof dr. Maksimilijan Držečnik, ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik, škof Slovenskega Primorja dr. Janez Jenko.

Škofje domov — papež pa v Indijo

Tudi slovenski škofje so spregovorili na koncilu

22. novembra so škofje, zbrani na koncilu, zaključili svoje tretje zasedanje. S končnim glasovanjem so potrdili, kar so prej v debatah razglabljali in posebnih komisijah študirali. Najpomembnejša zadeva tega zasedanja je bila razprava o vlogi škofov v Cerkvi. Kakor je prvi vatikanski cerkveni zbor opredelil vlogo papeža v Cerkvi, tako je sedaj ta koncil opredelil vlogo škofov v Cerkvi in temu primerno sklenil nekatere preuredbe glede vodstva cerkvenih zadev, da pride ta nauk do izraza.

Na tem zasedanju je v imenu slovenskih škofov govoril najprej mariborski škof dr. Držečnik. Ko je koncil razpravljal o Cerkvi v današnjem svetu, se je oglasil tudi nadškof dr. Pogačnik. Govoril je o brezbožstvu med današnjimi ljudmi, o potrebi socialni dejavnosti katoličanov in da se je treba držati nauka Janeza XXIII. o narodnih manjšinah,

ki imajo pravico do nemotnega jezikovnega in kulturnega razvoja. Sicer sta oba škofa imela tudi že za prejšnja zasedanja pripravljene govore, a zaradi pomanjkanja časa nista prišla na vrsto ter sta mogla svoja predloge sporočiti le pismeno. Naši škofje so skrbno študirali vse predloge v teku razprav in s svojimi pismenimi pripombami sodelovali pri delu koncilskih komisij.

Na zaključni slovesnosti tega zasedanja je papež napovedal, da bo prihodnje zasedanje zadnje. Slovesno je tudi povedal kakšno mesto ima Marija v Cerkvi: Marija je duhovna mati vseh kristjanov, je mati Cerkve. Tako se je to zasedanje končalo s posebno počastitvijo Matere božje. Škofje so nato odšli domov, papež pa se je pripravil na pot v Indijo, kjer je zdaj v decembru v mestu Bombay mednarodni evharistični kongres.

„Verujem —

v vstajenje mesa in
v večno življenje.«

Kristjani živimo v pričakovanju »prihodnjega življenja in sveta«. Sedanji svet in to življenje ni popolno: »... doslej vse stvarstvo skupno zdihuje in trpi... in željno pričakuje« dokončne izpopolnitve ob Kristusovem prihodu na sodni dan (Rim 8, 19. 22).

Vera v dopolnitve stvarjenja odpira pogled na končno dogajanje v življenju vsakega posameznika ter vsega stvarstva. »Poslednje reči«, ki nas neizbežno čakajo, so: smrt, sodba, vstajenje ter novo večno življenje.

+

Nič ni bolj gotovo kot to, da moramo vsi umreti. Smrt je človeško srce vedno napolnjevala s tesnobo in strahom. Hočeš ali nočeš, vsak mora sprejeti to dejstvo, a vedno ostaja odprto vprašanje: »In potem?«

Krščansko razodetje postavlja smrt v pravo luč. Čeprav je človek po svoji naravi minljiv, mu je Bog v raji poklonil tudi telesno neumrljivost. A ko je Adam grešil, je obenem s posvečujočo milostjo zapravlil tudi dar nesmrtnosti. Smrt je torej kazen za greh.

Toda odkar je božji Sin po smrti na križu poveličan od mrtvih vstal, je smrt izgubila svoj tragičen značaj, ki tlači in spravlja v obup nje, »kateri nimajo upanja« (1 Tes 4, 13). V moči Kristusove smrti in vstajenja smrt ni več konec, ampak začetek — novo rojstvo za večno življenje. Saj njim, ki so Kristusovi »se življenje spremeni, ne pa uniči in ko jim rapade dom bivanja na zemlji, se jim pripravi večno bivališče v nebesih.«

Ker se s smrtjo začne večnost, je trenutek smrti najodločilnejši v vsem življenju. »Zakaj mi vsi se moramo prikazati pred sodnim stolom Kristusovim, da sleherni prejme po tem, kar je v zemskem življenju delal, dobro ali hudo in vsak izmed nas bo zase dajal odgovor Bogu.« (2 Kor 5, 10; Rim 14, 12). Po splošnem nauku Cerkve se ta sodba izvrši takoj v trenutku smrti. Duša, ki se loči od telesa, prejme posebno razsvetljenje, da spozna vse svoje življenje tako, kot ga presoja

Bog. Odločilno je torej, v kakšnem stanju je duša v trenutku smrti. Oni, ki so z nespokorenim smrtnim grehom zavrgli Boga, gredo v pekel — v večno smrt. Njim greh ni prinesel le telesno smrt, ampak še drugo, strašnejšo duhovno smrt, večno ločitev od božje Ljubezni, ki je edina vir sreče za človeka.

Za druge, katerih duša se loči od tega sveta v posvečujoči milosti, pa telesna smrt ni več kazen, ampak prerodenje v večno življenje. Če duša ni popolnoma prosta malih grehov ali kazni, ki jih je človek v teku življenja zaslužil za osebne grehe, mora iti še skozi ogenj prečiščenja v vicah, a večno srečo pri Bogu ima že zagotovljeno. Tudi duše v vicah bodo slišale božje povabilo, ki spremlja v nebesa vse zveličane: »Pojdi v veselje svojega Gospoda!« (Mt 25, 23).

Nebesa so naš končni cilj, zadnji in najdražji dar, ki nam ga je pripravil nebeški Oče. Kajti takrat bomo gledali Boga »iz obličja v obličje« in ne, kot v tem življenju, »kakor v zrcalu«. Vera in upanje bosta preminili, ostala bo le nedopovedljiva ljubezen — »oko ni vedelo in uho ni slišalo in v človeško srce ni prišlo, kar je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo« (Iz 64, 4). Spoznanje Boga in iz njega kipeča ljubezen bo popolnoma izpolnila naše želje in hrepenenje, nemirno človeško srce bo končno našlo svoj počitek v večni sreči pri Bogu.

Te sreče bo duša deležna takoj po smrti. A ker je bilo po Kristusovem zgledu tudi telo soudeležno pri zaslužnih delih, je Bog določil tudi zanj poveličanje v božji slavi. Mi verujemo, »da bo Gospod Jezus Kristus preobrazil naše bomo telo, da bo podobno njegovemu poveličanemu telesu« (Fil 3, 21). Telesna smrt je celo za naše telo le prehod v poveličanje, kajti »seje se v minljivosti, vstaja pa v neminljivosti... Seje se v slabosti, vstaja v moči. Seje se čutno telo, vstaja duhovno telo.« (1 Kor 15, 42—44).

+

To pričakovanje in veliko upanje krščanskega srca se bo izpolnilo ob koncu sveta, na dan vesoljne sodbe. Sv. pismo napoveduje v dramatičnih slikah dogodke tega dne, ko se bo Kristus razodel v vsej slavi, da izreče pred vsem svetom dokončno sodbo in da prenovi

celotno stvarstvo ter ga, obenem z množico poveljanih, pokloni nebeškemu Očetu.

»Ko pride Sin človekov v svoji slavi in vsi angeli z njim, takrat bo sédel na prestol svojega veličastva. — Ob glasu nadangelskem in ob božji trombi bodo oni, ki so v Kristusu zaspali, vstali. In zbrali se bodo vsi narodi: veliki in majhni bodo stali pred prestolom. In odprle se bodo knjige; še druga knjiga se bo odprla: knjiga življenja. In vsi bodo sojeni po tem, kar je zapisano v knjigah, po njihovih delih. Kristus bo takrat ločil ene od drugih, kakor loči pastir ovce od kozlov; in postavil bo ovce na svojo desnico, kozle pa na levoico. Tistim, ki bodo na njegovi desnici, poreče: 'Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta...'; onim na levisi pa: 'Proč izpred mene, prekleti, v večni ogenj...'.« (Mt 25, 31 sl; 1 Tes 4, 16; Raz 20, 12, 13).

Zaradi zveličanih, ki bodo deležni Kristusovega poveljanja in slave, bo tudi vse stvarstvo »rešeno iz suženjstva pokvarjenosti v svobodo poveljanih božjih otrok« (Rim 8, 21). Skrivno razodetje napoveduje to prerobjenje stvarstva: »In videl sem novo nebo in novo zemljo. Zakaj prvo nebo in prva zemlja sta prešla in morja ni več... In ta, ki je sedel na prestolu, je rekel: 'Glej, vse delam novo.'« (Raz 21, 1, 5). »In nato bo uničil vsako poglavarstvo in sleherno oblast in moč« (1 Kor 15, 24).

+

»In njegovemu kraljevanju ne bo konca. — Amen!«

fp

Sveti večer leta 1942

Lepo je na sveti večer. Res je lepo, če ga obhajajš v domačem krogu. Spominjam se svetega večera med drugo svetovno vojno, leta 1942. Vračal sem se domov iz Avstrije, kjer sem delal na kmetih. Rad bi preživel božične praznike med svojimi domačimi, čeravno nisem imel razen očeta, stare mame ter tete nobenega ožjega sorodnika več. Vsi so bili razkropljeni, bila je pač vojna.

Pozno opoldne je že bilo, ko smo prispeli z vlakom v bližino Kranja. Vlak se ustavi, sprevodnik izstopi, ter nam reče: »Od tu dalje morate peš, vlak se bo vrnil, most so podrli. Če greste peš, ste v ne-

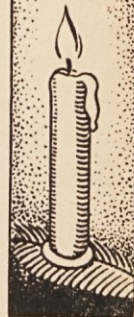
kaj urah v Kranju, odkoder lahko zopet nadaljujete pot z vlakom.« Težko je bilo vsem, a najtežje pa gotovo meni. Bilo je že precej temno, snega veliko, mraza pa tudi okoli 17 stopinj. Kaj smo hoteli, razkropili smo se vsak proti svojem cilju. Cilj je pa bil: sveti večer preživeti med svojimi domačimi.

Hoje ni bilo kraja; konec koncev sem ostal sam, parkrat celo zašel. Zelo pozno je že moralo biti, ko sem prispel v neko vas. Na dvorišču neke hiše sem videl konjsko vprego in sani. Vesel sem vstopil v hišo, pozdravil ter prosil gospodinjo za toplo juho ali vsaj kaj toplega. »Bog daj!« je odvrnila gospodinja. Nato je rekla. »Pozno je že, mi gremo k polnočnici.« Še enkrat sem jo lepo prosil in gospodinja mi je nato res prinesla tople juhe in še nekaj kruha in velik kos dobre potice. Kar oči so se mi smejale ob pogledu na juho in vse, kar mi je prinesla gospodinja. Takoj sem pričel jesti, saj sem bil zelo lačen; pa tudi zaradi ostalih sem hitel, kjer so name čakali, da gredo potem k polnočnici.

Ko sem pojedel, sem hotel plačati, gospodinja pa ni hotela ničesar vzeti. »Veseli me, da vam je teknilo, saj imate še dolgo pot pred sabo!« Še enkrat sem se zahvalil. Vsem skupaj sem želel vesel božič in uspehov polno novo leto ter odšel v temno noč. Nadel sem si preko rame vrečo, katero sem imel namesto kovčka. V njej sem imel nekaj kruha in stare cape.

Hodil sem skozi vas, ki je bila dolga; nekje so bila razsvetljena okna, drugod po hišah pa temno, kot da ni nikogar v njih. Občutil sem vonjave svetega večera, gledal sem skozi okna razsvetljena božična drevesca. Poslušal sem lepe slovenske božične pesmi. Vse, prav vse mi je močno in globoko leglo na srce. Spomnil sem se, kako sem do tega leta vsak sveti večer preživel med svojimi domačimi. Prišle so mi tople solze globoko iz srca in zajokal sem kot triletni otrok.

Srečaval sem ljudi, ki so hoteli mimo mene k polnočnici v lepo razsvetljeni cerkveni hram. Zvonovi bližnjih cerkvá so se glasili, čeravno je bila vojna, niso spremenili glasu. Veličastno so oznanjali, da se je rodil Zveličar. Še in še sem taval, bilo mi je gorko, niti pomislil nisem, da je zima in mraz. Skoro ne bi občutil da sneži, če ne bi obstal ter občudoval neko luč v daljavi. Oj, sneg, kako si bel, le padaj in zapiši letnico 1942 v zemljo! Jaz sem si jo zapisal v dno srca. Ne bom pozabil tega svetega večera. Bila je vojna in vse bi moralo biti zatemnjeno, pa ni bilo. Med potjo nisem srečal žive duše v uniformi, kdo neki bo pa tudi hodil tod okoli ob takem svetem času?

Minevala je noč in proti jutru sem prispel do hiše, katere svetlobo sem že v noči videl. Zelo blizu se mi je dozdevala, a bela pokrajina se je vlekla in me varala. Ne spomnim se več, kako se je reklo pri hiši, le to vem, da sem se tam napil kave ter použil nekaj božičnih dobrin. Tudi tu nisem smel ničesar plačati; dobro sem se podprl ter nadaljeval pot. Že sem imel lepo pot za sabo, ko me dohiti neki voznik. Vzel me je na svoj voz. S seboj je imel svojega ovčarskega psa, ki pa ni niti zarenčal, ko sem se vzpel na voz. Bil sem zelo utrujen. Zato sem se stisnil k psu ter zaspal. Šele v vasi Kresnice sem se zbudil. Tu je bil voznik doma in sem moral izstopiti. Zahvalil sem se mu. Zvedel sem, da je bil zdoma, ker je moral voziti za vojaštvo. Pobožal sem psa po glavi, on mi je pa v zahvalo polizal roko.

Dan je že bil, ko sem prispel domov. Teta me je vprašala, kje da sem prebil sveti večer. Vse sem ji povedal, vsi smo jokali in tudi očetu so stopile solze v oči. Nato smo veselo peli božične pesmi in kar lepo preživeli praznike. To so bili pa tudi zadnji, ki sem jih preživel s svojim očetom. Vojna je vse pregrnila, le spomin mi bo ostal do zadnjega diha. Svetega večera in božičnih praznikov leta 1942 ne bom nikoli pozabil.

B. Anžel, Nemčija

Sveti večer na Krasu

Na Krasu hodil sem po mah
z bratci in sestricami v dolino,
pastirčke srečal sem, svetlino
zvezdá, pričakoval Boga in ni me bilo strah -

Domá — brin bil božično je drevo,
na njem cukrene ure in igračke,
oranže in rožiče pa kolačke
je mamica uvezala lepo —

in zvezde srebrne in zlate,
iz čokolade kukavice,
na nitkah pisanih steklene ptice,
darove sem pod drevcem zrl bogate.

Šel pesnik samotar je v tujino,
z grada gleda brinje, zlatordeče grme ruja,*
brezdomcu se spomin obuja
na kraško svetonočno domovino.

Bršljanski

*) ruj == grm na gmajni, ki ohrani v zimi
zlatordeče listje.

Otroka naredimo bogatejšega

Lani na Vernih duš dan je šolski odbor clevelandskih katoliških srednjih šol izbral izmed 26.000 srednješolcev 400 najboljših dijakov in jih podvrigel posebnemu izpitu, ki naj bi odkril 80 izrednih talentov. Za te izredne talente so šolske oblasti pripravile posebne tečaje, ki jih bodo vodili clevelandski znanstveniki, zaposleni po privatnih industrijah, kot prostovoljni doprinos, da pomagajo učiteljem izpopolniti nadarjene dijake in tako ameriški državi izšolati vodilnih znanstvenikov.

V ta krog 80 posebno nadarjenih se je uvrstila tudi naša rojakinja gdč. Anita Petelinak, učenka Slovenske šole pri Sv. Vidu, kar mora biti nam Slovencem v poseben ponos.

Še isti večer je bil poseben sestanek, kjer

so bili zbrani znanstveniki, šolski odbor, učitelji, starši in dijaki. Tu je direktor teh tečajev dober del svojega govora porabil za to, da je klical posamezne dijake in dijakinje iz te odbrane skupine in jim vpričo občinstva zastavljal vprašanja, kot na primer, zakaj mislijo, da so bili izbrani, in kaj si od teh tečajev obetajo.

Že pri drugi dijakinji je naletel na italijansko rodbinsko ime. Vprašal jo je, ako zna govoriti italijansko. Na njen negativni odgovor je hotel vedeti, katero v Ameriki rojeno generacijo dekle predstavlja. Odgovorila mu je, da drugo, da njeni starši še govoré italijansko in da ona vsak dan sliši doma italijansko, ko oče in mati govorita s staro mamo.

Govornik se je oddaljil od svojih namera-

vanih vprašanj ter držal zbranimu občinstvu dolg govor o tem, kako dragoceno priliko je dekle zamudilo, ker se ni naučilo doma v krogu svoje družine italijanskega jezika. S pametno odločitvijo s strani njenih staršev in nje same bi lahko danes brez vsake muke obvladala poleg angleščine še en jezik!

Enako pridigo je napravil fantu nemškega porekla, podkovanemu v vseh panogah znanosti razen v jeziku svojih staršev! Povedal jim je iz svoje lastne izkušnje, da človek, čim bolj se pogloblja v svoje študije, tem bolj občuti, kakšno priliko za učenje tujih jezikov je zamudil v mladosti! (Gdč. Petelinkove govornik ni poklical. Škoda, ker bi ga s svojim znanjem jezikov prav gotovo spravila v zadrego!)

Ta dogodek je pokazal, da so mnogi teh staršev in tudi mladih dijakov grešili v tem, da so svoj jezik, ki so ga prejeli od svojih

prednikov, podcenjevali. Staršem prve ali druge generacije na tujem se ni zdelo vredno, da bi jezik staršev posredovali svojim otrokom, medtem ko je mladini v mnogih primerih pomenil le simbol manjvrednosti. Hoteli so napraviti svoji novi domovini uslugo, pa so ji le odrekli zmožnejših sinov, ki bi ji v današnjih časih bili v veliko pomoč.

Prepozno je za te dijake, da bi jim po učesih donela dva jezika enake vrednosti. Prepozno pa ni za vse one, ki še znajo govoriti svoj materni jezik — le, da se morda premalo zavedajo, kako njegova vrednost iz dneva v dan postaja večja.

*

Budimo v naši mladini ponos do jezika staršev! Organizirajmo slovenske šolske tečaje! Otrokom naših družin moramo ohraniti in posredovati zaklad slovenskega jezika in jih napraviti bogatejše za življenje!

Kje so najgloblji rudniki

Človeštvo potrebuje vsako leto na splošno vedno večje količine različnih kovin, premoga, nafte in drugih surovin za svojo rastočo dejavnost. Ker so zaloge rude, premoga, nafte in drugih surovin v bližini zemeljske površine na mnogih krajih v svetu že izčrpane oziroma presiromašne za gospodarsko pridobivanje, sledijo rudarji tem surovinam v globino. Na nekaterih mestih še vedno pridobivajo rude in premog na površini ali prav blizu površine, pretežno pa se razvija to pridobivanje v vedno večjih globinah.

V Sloveniji so dosegli največjo globino pod površino velenjski rudarji; lignit, ki ga tam kopljejo, prihaja na dan po jašku (t. j. po navpični jamski zgradbi ali šahtu), globokem 375 metrov. Od dna tega jaška pa raz-

iskujejo in pripravljajo velenjski rudarji sloj lignita s poševno progo (vpadnikom) in so prišli že 60 metrov globlje, tako da moremo reči, da smo v Sloveniji dosegli že globino 435 metrov pod zemeljsko površino. Ker je ustje jaška 370 metrov nad morskovo površino, so torej rudarska dela v Velenju že 65 metrov pod morskovo gladino.

V Jugoslaviji so prišli najgloblje z rudarskimi deli v Srbiji v svinčeno cinkovem rudniku Trepča pri Kosovski Mitrovici, in sicer so 625 metrov globoko pod ustjem jaška. Zanesljivo bodo trepčanski rudarji svoja dela v prihodnosti zastavili še globlje, kajti z vrtanjem so ugotovili, da se rudišče nadaljuje še več kot 200 metrov v globino. Izvažalni stroj, ki dovažja rudo na površino, so zato naročili za globino 809 metrov.

Rudarji, ki kopljejo premog, so v več jugoslovanskih premogovnikih že tudi dosegli velike globine, ki se sučejo od 500 do 600 metrov (na primer v Raši v Istri).

Na čelu največjih evropskih globin, v ka-

terih delajo rudarji, je češkoslovaški rudnik svinčeno-cinkovo-srebrne rude v Příbramu. Jašek Ana je bil projektiran za globino 1300 metrov, rudarska dela pa segajo verjetno že do 1400 metrov globine. Večjo globino v premogovnikih Evrope so dosegli v Zahodni Nemčiji, in sicer v Porurju; pred nekaj leti je bilo najnižje mesto pri jašku, kjer tvorijo hunte (t. j. jamske vozičke) na kletko izvažalnega stroja, na globini 1152 metrov pod ustjem jaška. Znani so pa že projekti za nove jaške v Porurju, kjer bodo dosegli globino 1400 metrov. Iz angleške premogovne industrije je znano, da je neki jašek dosegel globino 1200 metrov, v Belgiji pa 1270 metrov. V Zahodni Nemčiji so pa na kalije-vih soliščih prodrli tudi že nekaj metrov globlje kot 1000 metrov.

Najgloblja rudarska dela na svetu so dosegli v južni Indiji v pokrajini Mysore v rudniku Ooregum v področju rudišč zlata Kolar. Ta globina znaša 3340 metrov. Splošno znani rudniki zlata v južni Afriki niso tako globoki in dosežejo globino med 2500 in 3000 metrov. Tudi v Braziliji je rudnik zlata in arzenovega kršca, in sicer v S. Joao del Rei pri Morrho Velhu, kjer so že dosegli globino nad 2800 metrov.

Prodiranje v večje globine bo vedno težje, predvsem zaradi previsoke temperature kamnine v teh globinah. Kljub temu da z dragocenimi hladilnimi stroji uvajajo v rudnike hladen zrak (na primer v Indiji s temperaturo $+30^{\circ}\text{C}$), se ta — preden pride do delovišč — že močno segreje in doseže v indijskem rudniku Kolar temperaturo 52°C . Ko bodo izboljšali sistem ohlajevanja v tem rudniku, računajo, da bodo dosegli globino 4000 metrov. Inž. V. K.

kotiček za žene

Gospa Majda svetuje

Drage kuharice!

Vrsta praznikov je pred vrati in prilike, da pokažete svojo kuharsko umetnost, ne bo manjkalo. To pot je zato tudi naš kotiček namenjen samo vam. Postrežem vam s predlogom in recepti za slavnostno kosilo, ki bo obsegalo:

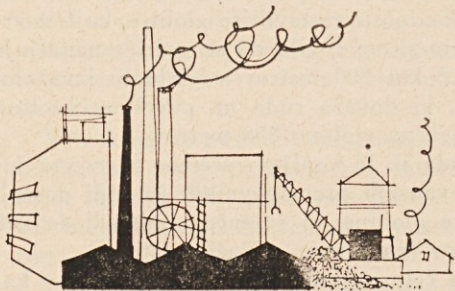
1. govejo juho z mesnimi cmočki, 2. nadevano gos, 3. zelenjavno ploščo, 4. marelično peno s potico ali drobnim pecivom, 6. turško kavo.

Kako bomo to naredile?

V čisto, vrelo govejo juho zakuhamo **mesne cmočke**, ki jih pripravimo takole: $\frac{1}{4}$ kg govejega mesa zmeljemo, dodamo v mleku namočeno in ožeto žemljo, nekaj suhih drobtinic, 1 majhno jajce, soli, popra in po okusu muškata ali majarona. Dobro premešamo in oblikujemo majhne kroglice, ki naj vrejo v juhi 20—25 minut.

Nadevana gos: izberemo sočno, mlado, ne premastno žival. Skrbno jo očistimo, zunaj in znotraj natremo s soljo; če je slabo pitana, lahko tudi sem in tja pretaknemo s prekajeno slanino. Jetrca in želodček zmeljemo skupaj z drobno čebulo, zelenim petršiljem in z dvema srednje velikima, kuhanima krompirjema. Nadevu primešajmo malo soli, po okusu popra ali muškata, eno ali dve jajci in pa ali v mleku namočeno žemljo ali ovsene kosmiče; tega vzemimo toliko, da se nadev lepo zgosti. Napolnimo trebušno votlino, polijmo žlico razbeljene maščobe (najbolje gosje) po nadevu in trebuh zašijmo! Pečemo 1 uro in pol ali tudi dve, odvisno pač od velikosti gosi. Med pečenjem polivajmo gos z razbeljeno mastjo, da bo sočna. Pečeno oblijmo z 2 žlicama mrzle vode, pa spet postavimo v pečico za par minut. S tem se bo napravila lepa, sočna skorjica. Pečeno razrežemo in ponudimo z **zelenjavno ploščo**.

Pri tej jedi se pa le potrudite, kajti dala bo vaši sočni pečenki lep okvir. Rabite le malo domišljije, pa lepo razvrstite na krožniku opečene krompirčke (najbolje je, če iz-

Slovenci imamo celo vrsto kulturnih delavcev izven domovine. Sredščice slovenskega kulturnega ustvarjanja med izseljenci je prav gotovo Argentina, kamor je šlo po zadnji vojni večje število slovenskih izobražencev, med njimi tudi Ruda Jurčec, po rodu iz Ormoža (ga vidimo na sliki).

Pred vojno je bil Ruda Jurčec glavni urednik Slovenca v Ljubljani, kjer je tudi leta 1935 izdal svojo prvo knjigo z naslovom „Krek“. Tudi v Argentini se živahno udejstvuje na literarnem področju in je poleg številnih svojih spisov izdal že dve knjigi. Knjiga „Ljubljanski triptih“ je izšla leta 1958 v Buenos Airesu in je dobil z njo nagrado Slovenske kulturne akcije.

Letos je izdal prvo knjigo trilogije z naslovom „Luči in sence“, v kateri pisatelj opisuje razmere v njegovem rojstnem kraju Ormožu, kjer je preživel svoja mlada leta, in razmere v Sloveniji na splošno v letih 1914–1929. O tej knjigi je zapisal kritik Alojzij Geržinič: „Ta knjiga se razlikuje od vseh naših dosedanjih knjig spominov. Avtor odkriva svoj razvoj in ga organsko povezuje z utripom krajev, pokrajin in celotne Slovenije. Posebno osvetljava vrže na tri dogodke te dobe: Cankarjevo smrt, prevrat po I. svetovni vojni in Aleksandrovo diktaturo. Bravec kar zaduha ozračje tega časa...“

berete enako velike in zrezete vse na enake kose) s petršiljem, dušen grah, dušeno korenje, dušene majhne čebulice in podobno. Posebej bo vsem dišala še mešana solata. Tudi tu v skledi lahko lepo barvno razvrstite zeleno solato, rdečo peso, belo in rdeče zelje, zelen fižolček itd. Vendar nikoli ne servirajte tople zelenjave in solat v eni posodi! Tudi pripravite za solato poleg velikega jedilnega krožnika še majhen krožniček.

Marelična pena je sladica, ki je prav hitro gotovo. Mareličnemu kompotu ali vloženim marelicam odcedite sok in sadeže razmešajte v gosto maso! Stolcite $\frac{1}{4}$ l sladke smetane, odišavite jo z vanilijevim sladkorjem, dodajte stlačene marelice, dobro premešajte in

postavite za pol do ene ure na hladno. K božičnemu pecivu ali potici se zelo poda.

Za turško kavo računamo na 1 skodelico 1 zvrhano žličko zelo drobno zmlete najfinjše kave in 1 skopo žličko sladkorja. V vodo stresemo sladkor; ko zavre, odstavimo, dodamo kavo in pustimo, da trikrat zakipi. Odstavimo, prelijemo z žličko hladne vode in takoj serviramo.

Želim vam dosti uspeha pri kuhi, dober tek in pa zadovoljne, blagoslovljene praznike v krogu vaših dragih!

Gospa Majda

Revščino in ljubezen je težko skrivati.

Do groba in preko

(Razmišljanje o zakonski ljubezni)

Med najlepšimi pohvalami, ki so jih slovenski rudarji v tujini sprejeli, je bila ta, da le redko govorijo o svojih ženah, zlasti o intimnostih zakonskega življenja. To je tudi prav. Med jedjo in želodcem ni nobene osebne zveze, zato človek javno lahko kosi; zakonsko življenje pa zahteva osebno intimnost in zato vsako razkazovanje odbija.

»Tokrat, ko je Bog ustvaril človeka, ga je naredil po božji podobi; moža in ženo ju je ustvaril in ju blagoslovil ter ju imenoval »človeka« tokrat, ko sta bila ustvarjena« (1 Mojz 5, 2), beremo v sv. pismu. Najgloblja intimnost je zato tudi naravna. Prava ljubezen tudi ne potrebuje veliko besed, tiha je in se ne razkazuje.

Možu pripada moč in gospodarstvo, iniciativa in skrb, ženi pa intuicija, sodelovanje in sprejemljivost. Tako beseda o glavi in srcu kar velja, pa naj bo po svetem pismu ali narodnem pregovoru. Mož je bližje zunanjemu svetu, ženski naravi pa pripada bolj notranji; zato mož govori o stvareh, žena o osebah. Možu pripada urejanje sadov zemlje, ženi pa življenje; mož bo žrtvoval svoje delo za bodočnost, žena gleda le bolj za sedanjost in se žrtvuje osebam. Mož bo razlagal, zakaj ljubi, videl bo lastnosti in vse, kar je vredno ljubezni; žena le težko našteva razloge za svojo ljubezen, ker ljubi zaradi ljubezni same.

V obeh je človeška narava, ki ima pa svoje postave tudi za zakonsko življenje. Kdor telesa ne podvrže duši, bo dušo podvrgel telesu, ker redno vodita drug drugega.

Oba, mož in žena, morata odgovoriti na to dvojnost; odločiti se morata, komu bosta dala prednost? Oboje je tu, oboje je v človeku; potrebno je ustvariti enoto, ki obstane v človekovi osebnosti. Zato je gledanje na spolnost tako različno. Nekateri govorijo o njej kot o tem, kar so jedli ali pili. Saj poznate »tipe«, ki ne morejo živeti brez »mast-

nih« šal. Bero in gledajo samo to; žive v okolju, ki je vse prepojeno s tem. In vendar je tudi prav zaradi naravne intimnosti zakonsko življenje vredno spoštovanja. Razumejo ga pa le oni, ki govorijo o tem redko in še takrat z zadržanjem.

»Ni dobro človeku samemu biti, naredim naj mu pomočnico, njemu primerno« (1 Mojz 2, 18). Že od početka je bilo določeno, da sta dva spola. Pomočnik biti ne pomeni, da je kdo suženj v neki nečloveški pokorščini, pač pa da dopolnjuje drugega. Zato zakon ni samo, da iz njega prihaja novi rod, temveč nudi zakoncema tudi medsebojno pomoč. Odtod spoznamo, zakaj je potrebna skladnost idealov in misli, skladnost hotenja in življenja. Kako nam vsakdanje življenje to potrjuje!

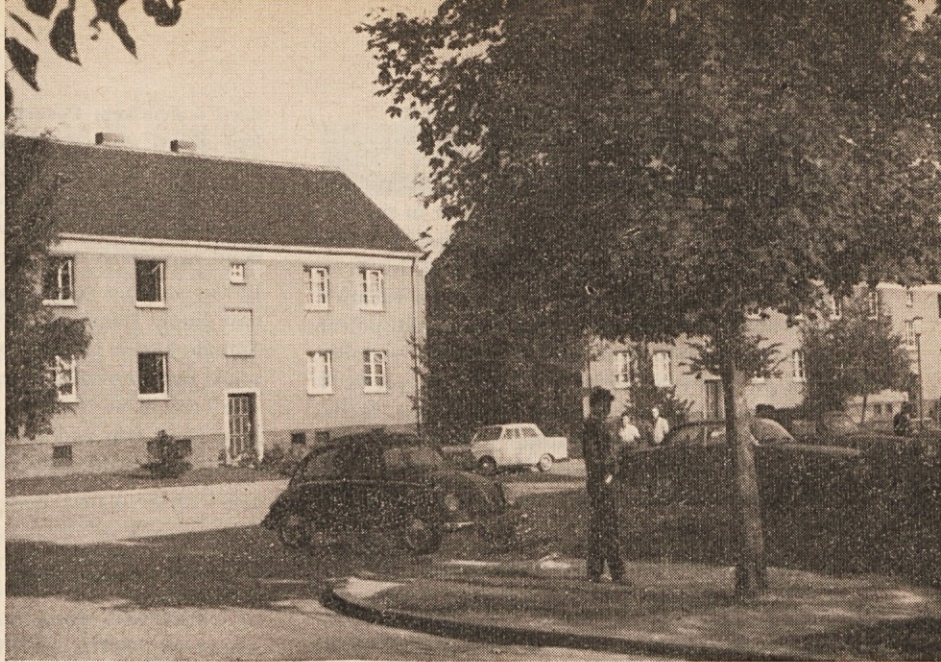
Filozof Nietzsche je nekoč dejal, da naj se vsak ženin vpraša: »Ali bom pripravljen razgovarjati se s to žensko vse življenje?« Le osebnosti se moreta vtopiti druga v drugo. Čim bolj se mož in žena združita v duhovno enoto, tem tesnejša zveza bo. Vsaka poroka je zato, da sta zakonca srečna; tega pa ni mogoče, dokler se ne zedinita, kaj pomeni srečo; to pa spet zahteva medsebojno spoznanje.

Odtod tudi prihaja spoznanje, da je zakon do groba, ljubezen pa tudi preko. »Nista več dva, ampak eno meso. Kar je torej Bog združil, naj človek ne loči,« pravi Kristus sam (Mt 19, 6). Globoko v naravo posega božji zakon, ki ga ni mogoče uničiti: »Vsak, kdor gleda žensko, da jo poželi, je že prešuštvoval z njo v svojem srcu« (Mt 5, 28). Kako lepo naroča apostol Pavel, ki potrjuje besede Kristusove: »Zakonskim pa naročam, ne jaz, temveč Gospod, naj se žena od moža ne loči; če se pa že loči, naj ostane neomogućena, ali pa naj se z možem spravi, tudi mož naj žene ne odpušča« (1 Kor 7, 10, 11).

Pravijo, da je prava ljubezen samo enkratna. Ko se mož in žena spoznata, ostane spoznanje.

Zveza poseže v globino človeške narave in njena vrednost je zato v tem, da trenutna nerazpoloženja premaga. Vsak zakonec dobro ve, da ne more biti vedno nasmejanega lica, saj so na svetu skrbi in žrtve. Težko je včasih, pa je vredno vzdržati. Zvestoba med

Rudarsko naselje
Dongratshof
pri Moersu
v Zap. Nemčiji.

zakonci je odmev zvestobe med Kristusom in Cerkvijo, ki je v popolni ljubezni: »Žene naj se svojim možem pokoravajo kakor Gospodu, zakaj mož je glava ženi, kakor je Kristus glava Cerkvi, svojemu telesu, ki mu je odrešenik. Kakor se Cerkve pokorava Kristusu, tako tudi žene svojim možem v vsem. Možje, ljubite svoje žene, kakor je tudi Kristus Cerkve ljubil in sam sebe zanjo dal« (Ef 5, 22-26). Kdo bi mogel lepše povedati, kot je to storil apostol? V človeku ni mogoče ločiti glave in srca, in če se loči ter izvrši, to pomeni smrt. Oba sta svobodna, vsak v svojem in vendar tako vezana, da ločitev ni mogoča.

Le v polni skladnosti je tudi polnost življenja, sreča in zadovoljstvo, ki ni samo za danes, temveč ostane do kraja.

-nk

Kako živijo slovenski rudarji v Nemčiji

Slovenski časnikar Lenardič Slavko je v časopisu „Delo“ objavil članek pod naslovom: „Pri gostujočih delavcih v ZR Nemčiji.“ Ta časnikar je namreč obiskal rudarsko naselje Dongratshof pri Moersu v ZR Nemčiji in še nekatere druge kolonije, kjer

živijo slovenski delavci. O svojem vtisu o Dongratshofu in o srečanju s slovenskimi rudarji je potem v „Delu“ takole zapisal:

„Upravnik (Dongratshofa) me je povabil, naj si ogledam nasleje. Menza kot običajne delavske menze, le da tu na mizah ni bilo prtov. Sprejemnica, kjer sem se sestal s fanti, je bila pospravljena, toda s starim oguljenim pohištvom je delovala hladno in puščobno...“

Rudarji so mu baje takole govorili: „Plače so tukaj večje“, so mi pripovedovali „in kar dobro zaslužimo. Toda doma ne vedo, kako živimo in čemu vse se moramo odpovedati, če hočemo kaj prihraniti,“ je še posebej poudaril mlad fant-rudar, doma nekje z Dolenjskega. Drugi je hudomušno dodal: „Odlično bi bilo, če bi imeli tukajšnje plače, živeli pa bi v Jugoslaviji.“ Tretji je pripomnil: „Težko se je tukaj privaditi...“

Nato pisec članka sklepa po svoje takole: „Konec dela, zapro se vrata tovarne ali rudnika in „delavec-gost“ se vrne „domov“ v barako ali sobico, kjer se jih stiska več, ali v „kasarno“. Knjig, časopisov ali revij imajo zelo malo ali sploh nič...“

Po tem članku sodeč so sorodniki naših rudarjev v Sloveniji dobili zelo črno sliko o življenju slovenskih rudarjev v Nemčiji, kako slabo stanujejo in kako težko kaj prihranijo. Zato je dopisnik „Naše luči“ tudi sam obiskal naselje Dongratshof, toda prišel je do povsem drugih zaključkov.

KAKO STANUJEJO NAŠI RUDARJI V DONGRATSHOFU?

V naselje Dongratshof spada cela vrsta hiš rudnika Rheinpreussen. Hiše so solidno grajene in stanovanja zračna in čista, kot je to pač mogoče v bližini rudnikov in kot zahtevajo sodobne razmere. V hišah, v katerih stanuje navadno 21 mladih rudarjev, med njimi tudi slovenski, je nastanjena tudi po ena rudarska družina. Mož je nastavljen pri rudniku, žena pa čisti sobe in skrbi za posteljno perilo. V sobah stanujejo po dva ali po trije rudarji. Za stanovanje in prehrano plačajo rudarji-samci 170 mark na mesec; po 5,50 mark na dan. Jedo v skupni menzi. Osebno perilo imajo v oskrbi rudarji sami.

KOLIKO ZASLUŽIJO NAŠI RUDARJI V PORURJU?

Za primer vzemimo šestindvajsetletnega slovenskega rudarja, ki je samskega stanu in stanuje v rudarskem domu. Meseca septembra letos je zaslužil:

1. Zaslužek za 26 šihrov	1159,84	mark
2. Rudarska premija	65,00	mark
	<hr/>	
Skupaj	1217,04	mark
kar je približno	230.000	din.

Od tega zaslužka so mu odtegnili:

1. Davek (Lohnsteuer)	163,50	mark
2. Soc. zavarovanje (Knapp. Beitr.)	122,02	mark
3. Cerkevni davek (Kirchensteuer)	16,92	mark
4. Mrliška blagajna (Sterbekasse)	1,00	mark
5. Tovarniška bl. (Kammerad.-K.)	0,50	mark
	<hr/>	
Skupaj	303,37	mark
kar je približno	60.000	din.

Čistega zaslužka je imel torej ta rudar meseca septembra letos 913,69 mark, kar je okrog 180.000 dinarjev. Če od te vsote plača za stanovanje in prehrano v Dongratshofu 170 mark in za osebno perilo porabi mesečno 15 mark, mu še vedno ostane 728,17 mark, kar je okrog 150.000 dinarjev.

Res je, da ne zasluži vsak rudar toliko, kot nam kaže zgornji primer. Rudarji, ki stanujejo v Dongratshofu, in delajo „na premoğu“, pa le zaslužijo povprečno 700 do 800 mark na mesec. Zato težko razumemo stavek Lenardičevega članka: „Toda, doma ne vedo, kako živimo in čemu vse se moramo odpovedati, če hočemo kaj prihraniti.“ Naši ru-

darji v nemškem Porurju se že morajo odpovedati lepi naravi slovenske zemlje in čistemu slovenskemu zraku, ali pa so oni krivi, da jih je slab zaslužek doma primoral, da so se morali temu vsaj začasno odpovedati? Vsak bi raje živel doma, če bi dobil za pošteno delo pošten zaslužek!

Koliko moremo verjeti Lendarčevemu poročilu, da naši ljudje stanujejo v Nemčiji „po barakah, po sobicah, kjer se jih stiska več in po kasarnah“, bodo rojaki sami presodili. Kjer je tako, tudi ljudje sami niso krivi in ne Nemčija, če so tisti ljudje pripravljene živeti celo pod takimi pogoji, samo da nekaj zaslužijo in prihranijo, kar doma ne bi mogli.

-c.

Pismo iz Afrike

(Pismo sestre M. Agnes Žužek, zdravnice misijonarke, Medicinal Mission Sisters, iz afriškega misijona, Holy Mamly Hospital, via Kisumu, Nangina, Kenija, East Africa.)

Wakhera — dober dan! Tu je kakor na Dolenjskem. Koruza in zelje rasteta v izobilju. Smo 1000 metrov visoko med lepimi zelenimi griči, 30 km severno od ekvatorja. Vse leto je približno enako poletno vreme: prijetno toplo čez dan in skoraj mrzlo ponoči. Zdaj je tu pomlad, drevesa so v cvetju in ljudje so začeli s setvijo. Človek bi res mislil, da je v Mali vasi v Dobrepolju na Dolenjskem, če ne bi bilo tropičnih grmov in dreves, ki nadomeščajo smreke in bukev. Tako pa rastejo tu banane, dateljnovne palme in podobno. Zemlja ni preveč rodovitna; niti ne da dovolj sadu za ljudi tukaj. Seveda, ljudje nimajo najosnovnejšega pojma o gospodarstvu. Kravje mleko je tu največja slaščica, kajti skoraj vse govedo so uničili, ker so krave služile za gnezdo tse-tse muham, ki prenašajo smrtonosno spalno bolezen. Vsi otroci zrastejo brez mleka, zato je seveda mnogo primerov takozvane boleznii kwaskiorkor zaradi pomanjkanja proteina v prehrani. Zelo lahko se nalezesh malarije, ker smo samo nekaj kilometrov od Viktorijskega jezera in je polno luž. Zato spimo pod mrežami in jemljemo zdravila proti bacilom malarije. Sicer je podnebje zdravo.

Kmalu po prihodu sem obiskala poglavarja tukajšnje in okoliških vasi. Ime mu je Kanuta. Njegov oče je 90 let star in je pri-

povedoval, kako je bilo, ko se je on sem priselil: polno slonov, nobenega človeškega bivališča. Ubil je dva slona, vsi drugi so potem zbežali, kot sloni vedno naredijo, če je kdo iz njihove črede ubit. Potem je zgradil ilovnato kočo s slamnato streho. Take so še sedaj tod okoli. Taka hiša ima samo en prostor za vse. Oče poglavarja je hodil daleč ven v druge vasi na pohode, živino krast. Polagoma je postal bogat in poglavar več vasi.

Pred tridesetimi leti je prišel v vas prvi Evropejec, holandski misijonar. Še je tu. Obiskala sem ga prejšnji teden. Sedaj živi v pokoju (40 km od tu) in se bo kmalu vrnil na Holandsko za vedno. Tudi on mi je pripovedoval svoje dogodivščine. Ko je prišel sem, so bili ljudje popolni divjaki, hodili so okrog brez obleke, kradli so živino po vaseh, bili so praznoverci itd. On jim je polagoma zgradil šolo, cerkev, jih poslal na delo in zaslužek v mesto, naučil jih je nekaj poljedelstva in jih poučil v veri. Ljudje so mu res hvaležni. Kadar pride na obisk v vas, gre vse k njemu in kličejo ga »oče«. Sedaj so tukaj praktično vsi katoličani. Vendar so še precej polni starodavnih poganskih navad. Neki oče je peljal svojo devetletno hčerko k nekim afriškim misijonarkam, češ da hoče postati redovnica. Morale so jo seveda odkloniti, ker je premlada. Pa se je mož užalil in je dekletce prodal za 16 krav.

Ker smo na meji Ugande, imamo tu veliko mešanico jezikov. Kar tri dialekte slišimo. Vsako plemo ima navadno okrog poldrugi milijon ljudi in svoj jezik. Tu so tri plemena: Luo, Musamia in Kikuju. Tako res ne vemo, katerega jezika naj se naučimo. To je res veliko vprašanje, kajti zdi se, da je več kot enega nemogoče obvladati. Slovnica je težja kot slovenska.

Državna bolnica je 60 km daleč, v Kisumu, ki je glavno mesto province. Vse do tja ni nobenega zdravnika ali bolniške postojanke. Lahko si mislite, da nam ne manjka dela. Naša bolnica ima sedaj samo 50 postelj, a v kratkem bomo začeli graditi, če le dobimo denar od neke nemške organizacije za pomoč misijonom.

Vem, da bi marsikdo od vas tudi želel živeti tukaj na prostem, brez telefona, pod-

Ob peti obletnici smrti škofa Rožmana so se posebno ameriški rojaki spomnili njegove osebnosti. V Clevelandu je bila tudi večja spominska proslava. Rajni škof je umrl namreč v Clevelandu, največjem slovenskem naselju v Združenih državah. Potem so ga prepeljali v Lemont, kjer imajo že 40 let slovenski frančiškani svojo postojanko. Tam sedaj počiva na malem pokopališču blizu pokopališkega križa, v senci vrb žalujk in hrastov.

Že 39 let prepeva v Clevelandu v Združenih državah slovenski cerkveni pevski zbor »Ilirija«. Oktobra letos je naštudiral in odlično predvajal znano spevoigro »Kovačev študent«.

Slovensko društvo sredi Severne Amerike v kraju Milwaukee je imelo svoj občni zbor. To društvo ima celo svoj park »Triglav«, kjer je središče društvenega življenja. Radi pa tudi igrajo. Sedaj pripravljajo igro »Stari grehi«.

Naš avstralski pevski zbor »Triglav« je posnel že tretjo gramofonsko ploščo slovenskih narodnih pesmi.

Dva slovenska zgodovinarja posebej raziskujeta življenje in delo našega misijonarja med Indijanci Friderika Baraga. To sta č. g. dr. Franc Jaklič in g. Jože Gregorič. Prvi je napisal lepo življenjepisno knjigo o Baragi, sedaj pa je dokončal tudi knjigo o Baragovih čednostih. Druga pa zbira in brska povsod za raznimi zgodovinskimi podatki iz Baragovega življenja.

V Torontu v Kanadi so naši rojaki kupili stavbo, iz katere bodo naredili »Slovenski dom«. V časopisu smo brali, da je bil denar

zemskih železnic itd. V vasi ni elektrike ne vodovoda. Bolnica ima majhen generator za elektriko, ki ga pa rabimo le v sili. Tekočo vodo iz bližnjega studenca so napeljali pred enim mesecem. Res krasno primitivno življenje. Ljudje so srečni, saj se jim nikamor ne mudi.

za osnovni kapital kar hitro zbran. To je znak, da je med njimi močna slovenska zavest in močno hotenje ohraniti slovensko zavest tudi med mladimi, med otroki, ki rastejo po tamkajšnjih slovenskih družinah.

Slovanski Orli in katoliški Sokoli v Združenih državah so v skupni prireditvi počastili spomin sv. bratov Cirila in Metoda. Slovesnost je bila v Chicagi, 4. oktobra.

Že enajst let deluje slovenska radijska oddaja v Združenih državah. Oktobra leta 1953 se je prvič oglasila slovenska kukavica na radijski postaji WERE s polurnim sporedom. Od nedelje do nedelje od takrat naprej lahko poslušajo naši rojaki slovenske melodije in pesmi na njenih valovih. Posebno prazniki so tako prijetni ob domači besedi in domačih zvokih...

»Čas od nas še vedno zahteva odločnosti in trdnosti. Naša globoka zavest nam ne da, da bi popustili v zvestobi samemu sebi, domu in domovini. Nekateri naši ljudje so začeli pozabljati, da je uradna ideologija doma ista, kot je bila pred 19 leti. Nekateri imajo skušnjave, da verjamejo v besede pozabljenja in celo prijateljstva iz tistih vrst, ki so nas do včeraj obsipala z najhujšimi obdolžitvami. Da bomo verjeli v njihovo dobro voljo in pošten namen, nam bodo morali to drugače dokazati, kot zdaj nastopajo,« je govoril na Slovenskem taboru v Argentini predsednik Zedinjene Slovenije Božo Fink.

Šeststo rojakov je napolnilo dvorano v Buenos Airesu, ko so predvajali po originalni zamisli Nikolaja Jeločnika Zupančičevo pesnitev »Duma«. Sedemdeset ljudi je hkrati deklamiralo, nastopalo tudi v dveh plesnih skupinah, pelo in igralo. Občudovanja vredno je, da so zbrali z vseh koncev večmilijonskega mesta toliko mladih slovenskih fantov in deklet.

Slovenci v Venezueli v Južni Ameriki so priredili po službi božji lepo materinsko prireditev. Največ zaslug za uspeh prireditve ima rojak Kelbič.

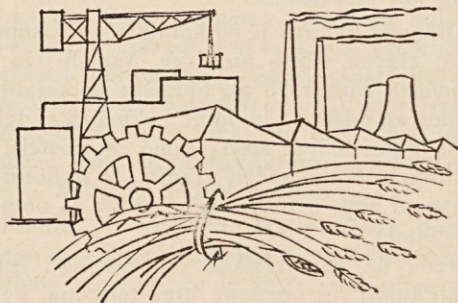
Tudi Slovenci v Argentini v S. Martinu prirejajo redno kulturna in družabna srečanja. Na taki prireditvi, 4. oktobra letos, so

imeli tudi veliko tombolo. Med dobitki je bila kompletna oprava za spalnico in jedilnico, televizijski aparat, radijski aparat, vrtna garnitura, fotoaparat, kompletni servis za jedilnico, kolo, blago za obleko in še več vabljivih tombol.

V Argentini živi največ slovenskih povojnih beguncev. Organizirani so v različnih društvih in odsekih, v katerih gojijo slovensko besedo in pesem, telovadijo, prirejajo igre itd. Imajo dve knjižni založbi: »Slovenska kulturna akcija« in »Založba Baraga«, ki sta do sedaj izdali že blizu 60 knjižnih del. Njihov verski mesečnik se imenuje »Duhovno življenje«, kulturno-politični tednik pa »Svobodna Slovenija«.

Na olimpijskih igrah v Tokiu so Slovenci dosegli tri kolanje: eno zlato, eno srebrno in eno bronasto. Ljubljčan Miroslav Cerar je prejel zlato kolanjo na konju z ročaji in bronasto na drugo; 22-letni Uršič Jurij, rojen v Doberdobo na Primorskem in sedaj stanujoč v italijanskem delu Gorice, pa si je pridobil srebrno kolajno v kolesarski vožnji. Ker Uršič ne stanuje v Jugoslaviji, je tekmoval v okviru italijanske ekipe, a ga smemo kljub temu šteti med slovenske udeležence na olimpijskih igrah in njegov uspeh šteti med uspehe Slovencev v Tokiu.

Argentinski dnevnik »La Nation« je poročal, da je slovensko-argentinska ekspedicija, v kateri se je odlikoval naš rojak Peter Skvarča, dosegla vrh ognjenika Lautaro. Objavil je tudi sliko, kako vrh ognjenika ob zataknjenem cepinu s plezalno vrvjo plapolata argentinska in slovenska zastava. Naša čast, naš ponos!

slovinci doma

V Lesičnem pri Šmarju pri Jelšah so odprli novo poslopje za osemletno šolo. — V zdravilišču Topolščica so dogradili nov bolniški odelek za 107 postelj. — V Slovenski Bistrici so uredili lahkoatletski stadion. — Novo šolo so zgradili tudi v Sevnici pri Krškem. — V »Kombinatu Jeruzalem« pri Ormožu so letos pridelali 170 vagonov mošta.

Jugoslovanske železnice bodo končale letošnje leto z veliko izgubo 30 milijard dinarjev, je izjavil generalni direktor dr. Dermastja. — V jugoslovanskih rudnikih manjka 10.000 delavcev.

Od vsakih 100 dinarjev, ki so bili lani vloženi v gospodarska podjetja, je prišlo v Sloveniji 44 dinarjev čistega dohodka, na Hrvaškem 40, v Bosni 27, v Srbiji 26, v Črni gori 14 dinarjev. — Le še 3% ljudi v Sloveniji ni zavarovanih v zdravstvenem pogledu.

Turjaški grad, ki so ga med vojno partizani razrušili, nameravajo obnoviti. Obnovili so doslej portal in prekrili del strehe.

V Cerknici na Notranjskem so odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši skladatelja Frana Gerbiča, opernega pevca in dirigenta, ki je umrl leta 1917. Prof. Ukmar je pri tem poudaril skladateljev pomen v zgodovini razvoja slovenske nacionalne glasbe in dejal: »A ta slovenska, samostojna kultura ni samo misel, ni samo sanja, temveč je velika stvarnost. Rodila se je in živevala in še živi od neutrudnega dela. Povsod so delavci

in njihova dela tisto, kar je dalo in kar daje kulturi njeno uresničenje. Zato je prav, da se spominjamo svojih velikih ljudi.«

V vasi Trinko nad Čedadom so odkrili veliko podzemeljsko jamo. — Vaščani iz Ažle in Dolenjega Barnasa so hoteli na prireditvi v Št. Petru Slovenov zapeti svoje domače slovenske pesmi, pa so jim poitalijančevavci to prepovedali.

Pri Devinu ob Tržaški obali je nenadoma nastal tak zračni vrtnec pri jasnem nebu, da je opustošil kar tri hiše in izruval nekaj dreves.

Promet v pristanišču Kopru vztrajno raste. Leta 1959 je znašal 61 enot, 1961 175 enot, lani pa že 629. Torej se je v 4 letih podsetoril.

V Kamniku so odprli zavod za usposabljanje invalidne mladine.

Izredno močni nalivi so povzročili velike poplave v Sloveniji, še bolj pa na Hrvaškem okoli Zagreba. Sava je pristopila bregove v taki višini, da je dosegla pol metra nad doslej največjo višino. Pri nas so bile poplave na Krškem, Dravskem, Ptujskem in Murskem polju, okoli Lendave, pri Mariboru ob Pesnici in Ščavnici. Tako je bilo veliko škode vsled poplav v Celju, Ptujju, Mariboru in Lendavi.

S prvim novembrom so izboljšali poštni promet. Razne obrazce, ki so potrebni za pošto, dobiš odslej na pošti brezplačno in jih sam napišeš. Paketov ni treba več pečatiti, pa tudi ne oddajati

na carinski pošti, ampak na običajni. Pri pošiljkah ni treba več omenjati vrednosti. Pri oddaljenih kmetijah v hribih bodo uvedli predalčnike za vsako hišo. Tako bodo lahko dostavljali pošto večkrat kot doslej.

V Črnomlju so zborovali slovenski pisatelji in pesniki. Na zborovanju so nastopili proti govorjenju o »jugoslovanski literaturi«, ki je ni. Poudarili so samostojnost slovenske literature, ki ni le neka dialektna veja kakšne druge literature.

Dva petletna otroka sta zanelila požar v Dolenjskih Toplicah. Zaradi tega je do tal pogorel kozolec, na katerem je bilo 1500 kg sena.

Kmetom v lendavski občini v Prekmurju letos povzročajo precej skrbi poljske miši, ki jih je tam letos izredno veliko. Požrle so mnogo krompirja in drugih jesenskih pridelkov, zlasti prosa.

Lansko leto je pogorela cerkev sv. Neže na Kumu. Sedaj so jo ljudje iz okoliških vasi pod vodstvom župnika obnovili. — V Dolskem pod Ljubljano so blagoslovili zvon za podružno cerkev sv. Agate. — Januarja

Mariborska Umetnostna akademija je za svojo 10-letnico priredila razstavo del štirih slovenskih umetnikov, ki so bili rojeni v Slovenskih gorah in so delovali na tujem. To so Roman Fekonja iz Veličan (umrl je v New Yorku), Jože Ajlec iz Lastomercev (umrl je med vojno kot kitar na Dunaju), Ivan Zabota iz Ljutomera (Cankarjev znanec, ki je večinoma živel in umrl na Slovaškem v Bratislavi), četrti »izgubljeni prleški umetnik« pa je Franc Kosar iz Slapincev (študiral v Pragi, umrl pa doma).

**Naš pevski zbor „Zvon“ iz Holandije poje med sv. mašo
v cerkvi sv. Barbare**

**Moški zbor „Jadran“ iz
Charleroi v Belgiji med
nastopom v dvorani Casino**

**Člani društva „Slomšek“
iz Eisdena v Belgiji odlično
izvajajo spevoigro
„Kovačev študent“**

NAŠA LUČ

ŽELI SREČE
IN BLAGOSLOVA
POLNO LETO

1965

MESEČNIK ZA SLOVENCE NA TUJEM

JANUAR

- 1 P Novo leto
- 2 S Makarij
- 3 N **Ime Jezusovo**
- 4 P Angela Folinj.
- 5 T Telesfor
- 6 S **Sv. 3 kralji**
- 7 Č Valentin
- 8 P Severin
- 9 S Julijan in B.
- 10 N **Sv. Družina**
- 11 P Pavlin Ogl.
- 12 T Alfred
- 13 S Vronika
- 14 Č Hilarij
- 15 P Pavel, puščav.
- 16 S Marcell I., pap.
- 17 N **2. po Razgl.**
- 18 P Priska, dev.
- 19 T Marij, Marta
- 20 S Fabijan in Seb.
- 21 Č Neža (Janja)
- 22 P Vincencij
- 23 S Rajmund
- 24 N **3. po Razgl.**
- 25 P Pavlovo sprcob.
- 26 T Polikarp
- 27 S Janez Zlatousti
- 28 Č Peter Nol., sp.
- 29 P Francišek Sal.
- 30 S Hijacinta
- 31 N **4. po Razgl.**

FEBRUAR

- 1 P Ignacij
- 2 T Svečnica
- 3 S Blaž
- 4 Č Andrej Kor.
- 5 P Agata
- 6 S Doroteja
- 7 N **1. post.**
- 8 P Janez iz Mathe
- 9 T Ciril Aleks.
- 10 S Sholastika
- 11 Č Lurška M. b.
- 12 P Damijan
- 13 S Albuin
- 14 N **1. predpostna**
- 15 P Favstin in Jov.
- 16 T Julijana
- 17 S Silvin
- 18 Č Bernardka Lur.
- 19 P Konrad Pl.
- 20 S Leon, škof
- 21 N **2. predpostna**
- 22 P Stol sv. Petra
- 23 T Peter Dam.
- 24 S Matija, apost.
- 25 Č Valburga
- 26 P Matilda
- 27 S Gabrijel Ž. M.
- 28 N **3. predpostna**

MAREC

- 1 P Albin, škof
- 2 T (Pust); Milena
- 3 S ++ Pepelnica
- 4 Č Kazimir
- 5 P Teofil
- 6 S Perpetua
- 7 N **1. postna**
- 8 P Janez od Boga
- 9 T Frančiška
- 10 S Kvat. sreda
- 11 Č Sofronij
- 12 P Kv.; Gregor I.
- 13 S Kv.; Kristina
- 14 N **2. post. (kvat.)**
- 15 P Klemen Dv.
- 16 T Hilarij in T.
- 17 S Jedrt (Jera)
- 18 Č Ciril Jer.
- 19 P **Jožef**
- 20 S Klavdija
- 21 N **3. postna**
- 22 P Lea; Vasilij
- 23 T Pelagija
- 24 S Gabrijel
- 25 Č Mar. oznan.
- 26 P Emanuel
- 27 S Janez Dam.
- 28 N **4. postna**
- 29 P Bertold
- 30 T Rozvita
- 31 S Modest Krški

APRIL

- 1 Č Hugon
- 2 P Frančišek P.
- 3 S Rihard, škof
- 4 N **5. post. (tilha)**
- 5 P Irena, dev.
- 6 T Timotej
- 7 S Donat
- 8 Č Dionizij
- 9 P Marija 7 ž.
- 10 S Apolonij
- 11 N **6. p. (cvetna)**
- 12 P Julij I., p.
- 13 T Hermenegild
- 14 S Justin, m.
- 15 Č Vel. četrtek
- 16 P ++ Vel. pet.
- 17 S ++ Vel. sobota
- 18 N **VELIKA NOČ**
- 19 P **Velikon. pon.**
- 20 T Konrad P.
- 21 S Anzelm
- 22 Č Solér in Gaj
- 23 P Vojteh, šk.
- 24 S Jurij, muč.
- 25 N **1. pov. (bela)**
- 26 P Klet in Marc.
- 27 T Peter Kan.
- 28 S Vital, muč.
- 29 Č Robert
- 30 P Katarina Sien.

MAJ

- 1 S **Jožef del.**
- 2 N **2. povelikonoč.**
- 3 P Aleksander
- 4 T Florijan (Cvetko)
- 5 S Pij V.; Irenej
- 6 Č Dominik Savio
- 7 P Stanislav
- 8 S Viktor
- 9 N **3. povelikonoč.**
- 10 P Antonin
- 11 T Filip in Jakob
- 12 S Pankracij
- 13 Č Servacij
- 14 P Bonifacij
- 15 S Zofija
- 16 N **4. povelikonoč.**
- 17 P Pashál Bajl.
- 18 T Klavdija
- 19 S Peter Celestin
- 20 Č Bernardin
- 21 P Andrej Bobóla
- 22 S Emil; Renata
- 23 N **5. povelik.**
- 24 P Marija Pomoč.
- 25 T Urban I., pap.
- 26 S Filip Neri
- 27 Č **Vnebohod**
- 28 P Avguštin
- 29 S Mar. Magd. P.
- 30 N **6. povelik.**
- 31 P Marija Dev. Kr.

JUNIJ

- 1 T Angela Mer.
- 2 S Erazem
- 3 Č Klotilda
- 4 P Francišek Car.
- 5 S Bonifacij
- 6 N **BINKOSTI**
- 7 P **Bink. poned.**
- 8 T Medard
- 9 S Primož in Fel.
- 10 Č Marjeta
- 11 P Barnaba
- 12 S Janez Fakund
- 13 N **Presv. Trojica**
- 14 P Bazilij
- 15 T Vid; Modest
- 16 S Feliks; Jošt
- 17 Č **Presv. Reš. Telo**
- 18 P Efreem Sírski
- 19 S Julijana Fal.
- 20 N **2. pobinkoštna**
- 21 P Alojzij
- 22 T Ahacij
- 23 S Feliks
- 24 Č Janez Krstinik
- 25 P Presv. Srce Jez.
- 26 S Janez in Pavel
- 27 N **3. pob.; Hema**
- 28 P Leon II., papež
- 29 T **Peter, Pavel**
- 30 S Pavlov spomin

JULIJ

AUGUST

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

1 Č Presv. Reš. Kri
 2 P Obiskov. Mar.
 3 S Irenej, škof
 4 N 4. **pobinkoštna**
 5 P Anton M. Zab.
 6 P Marija Goretti
 7 S Ciril in Metod
 8 Č Elizabeta
 9 P Tomaž More
 10 S Amalija
 11 N 5. **pobinkoštna**
 12 P Mohor in Fort.
 13 T Egen
 14 S Bonaventura
 15 Č Vladimir
 16 P Karm. Mati b.
 17 S Aleš; Donata
 18 N 6. **pobinkoštna**
 19 P Vincencij P.
 20 T Marijeta, dev.
 21 S Lavrencij Br.
 22 Č Marija Magd.
 23 P Apolinarij
 24 S Kristina
 25 N 7. **pob.; Jakob**
 26 P Ana; Kamila
 27 T Klemen Ohr.
 28 S Viktor I., p.
 29 Č Marta, dev.
 30 P Abdon, Senen
 31 S Ignacij Loj.

1 N 8. **pobinkoštna**
 2 P Porcijunkula
 3 T Lidija, vdova
 4 S Dominik
 5 Č Marija Snežna
 6 P Gosp. spremenj.
 7 S Kajetan, sp.
 8 N 9. **pobinkoštna**
 9 P Róman, muč.
 10 T Lavrencij, muč.
 11 S Suzana, muč.
 12 Č Klara, dev.
 13 P Kasijan, muč.
 14 S Demetrij
 15 N 10. **p.; Vnebovz.**
 16 P Joahim; Rok
 17 T Hijacint
 18 S Helena
 19 Č Janez Eudes
 20 P Bernard
 21 S Ivana Fr. Š.
 22 N 11. **pobinkoštna**
 23 P Filip Benicij
 24 T Jernej, apostol
 25 S Ludovik
 26 Č Cefrin
 27 P Jožef Kalas.
 28 S Avguštin
 29 N 12. **pobinkoštna**
 30 P Roza iz Lime
 31 T Rajmund

1 S Egid; Verena
 2 Č Štefan
 3 P Pij X.; Tekla
 4 S Rozalija
 5 N 13. **pobinkoštna**
 6 P Pelagij
 7 T Bronislava
 8 S Marij, rojstvo
 9 Č Peter Kláver
 10 P Viktor
 11 S Emilijan
 12 N 14. **pobinkoštna**
 13 P Notburga
 14 T Pov. sv. križa
 15 S Marija 7 žalosti
 16 Č Ljudmila
 17 P Hildegarda
 18 S Jožef Kup.
 19 N 15. **pobinkoštna**
 20 P Evstahij
 21 T Matej, apostol
 22 S Kvartna sreda
 23 Č Lin; Tekla
 24 P Marija Reš. jet.
 25 S Nikolaj de Fl.
 26 N 16. **pobinkoštna**
 27 P Kozma in Dam.
 28 S Venceslav
 29 S Mihael
 30 Č Hieronim
 31 N **Kristus Kralj**

1 P Remigij
 2 S Angeli varuhi
 3 N 17. **pobinkoštna**
 4 P Frančišek Asiški
 5 T Placid, muč.
 6 S Bruno; Vera
 7 Č Rožn. Mati b.
 8 P Brigita
 9 S Janez Leonard
 10 N 18. **pobink.**
 11 P Materin, Marij.
 12 T Maksimilijan
 13 S Posveč. cerkvá
 14 Č Kalist I., p.
 15 P Terezija Avil.
 16 S Hedvika
 17 N 19. **pobink.**
 18 P Luka, evang.
 19 T Peter Alkant.
 20 S Janez Kancij
 21 Č Uršula, dev.
 22 P Vendelin, op.
 23 S Severin
 24 N 20. **pobink.**
 25 P Hilarij, škof
 26 T Evarist
 27 S Vincencij
 28 Č Simon in Juda
 29 P Donat; Ida
 30 S Marcel in Kas.
 31 N **Kristus Kralj**

1 P Vsi sveti
 2 T Verne duše
 3 S Just; Hubert
 4 Č Karel Borom.
 5 P Emerik
 6 S Lenart
 7 N 22. **pobinkoštna**
 8 P Bogomir
 9 T Božidar
 10 S Andrej Avel.
 11 Č Martin, škof
 12 P Martin, papež
 13 S Stanislav Kost.
 14 N 23. **pobinkoštna**
 15 P Leopold
 16 T Jedrt
 17 S Gregor Čudod.
 18 Č Róman, muč.
 19 P Elizabeta
 20 S Feliks Val.
 21 N 24. **pobinkoštna**
 22 P Cecilija
 23 T Klemen I.
 24 S Janez od Križa
 25 Č Katarina
 26 P Konrad
 27 S Virgilij
 28 N 1. **adventna**
 29 P Saturnin
 30 T Andrej, apostol
 31 P Silvester

1 S Natalija
 2 Č Herta, dev.
 3 P Frančišek Ksav.
 4 S Barbara
 5 N 2. **adventna**
 6 P Nikolaj, škof
 7 T Ambrozij
 8 S **Brezmadežna**
 9 Č Valerija
 10 P Judita
 11 S Evtihij
 12 N 3. **adventna**
 13 P Lucija
 14 T Dušan
 15 S Kvat, sreda
 16 Č Evzebij
 17 P Kv. p.; Lazar
 18 S Kv. s.; Gracijan
 19 N 4. **adventna**
 20 P Kristijan
 21 T Tomaž, apostol
 22 S Demetrij
 23 Č Viktorija
 24 P ++ Sveti večer
 25 S **BOŽIC**
 26 N **Stefan, muč.**
 27 P Janez Evang.
 28 T Nedolžni otroci
 29 S Tomaž, škof
 30 Č Evgenij, škof
 31 P Silvester

1965

BOGU OTROCI
 NARODU SINOV
 NIKOMUR HLAPCI

Dvorana Casino v Eisdenu-Cité je bila nabito polna poslušalcev in gledalcev iz Belgije, Holandije, Francije in Nemčije

SLOVENSKI DAN

v Eisdenu v Belgiji

18. oktobra 1964

v sliki

Folklorna skupina
Mladoslovencev iz
Porurja v Nemčiji
izvaja slovenski ljudski
ples „Mlinček“

slovinci v evropi

ANGLIJA

Kmalu bomo zaključili letošnje leto. Radi bi pa še dopolnili, kar je morda izostalo med letom pri našem letopisu. Tako so imeli pri **Benedičičevih** v kraju Cleator, Cumberland, 2. avgusta krst male hčerke **Ane**. — V Londonu sta se v cerkvi Iurške Matere božje poročila 17. oktobra **Pavla Slovša** in **Ivan Dežman**. — Čestitamo in želimo vse dobro! — Dežmanova sta dala tudi svoj novi dom v Londonu blagosloviti. — Pirihovala mati v Bedfordu so se preselili ter prav tako dali blagosloviti svoj dom, iz Rochdale so pa prišli v Bedford Motalnovi v novi blagoslovljeni dom. — Iz Readinga so odšli v Avstralijo Leverjevi. — Vsem želimo, da bi se dobro počutili, bodisi tu na Angleškem ali pa drugod v svetu!

Še nekaj moramo dopolniti: V Rochdale bomo po sveti maši, 6. decembra, videli skiopične slike iz Palestine. — V Bedfordu bo po maši, 13. dec., v cerkveni dvorani govoril o Slovencih drugod po svetu naš nedavno došli rojak g. inž. Mozetič; predavanje bodo spremljale zanimive slike, ki jih je sam posnel.

Iz Afrike se je oglasila č. sestra Agnes Žužek s pismom, ki ga prinašamo na drugem mestu.

BELGIJA

Liège-Limburg

V La Préalles je 19. 9. 1964 g. Ivan Ribič iz Liège-a sklenil zakonsko zvezo z go. vdovo Lucia Jovine G. Ivanu, ki je zvest član naše organizirane skupnosti, iskreno čestitamo ter želimo obilo božjega blagoslova.

Rojake iz Liège-a in okolice opozarjamo, da bo odslej vsako drugo nedeljo v mesecu naša služba božja tudi v Liège-u, namreč pri sestrah na rue Vertbois 27, kar je blizu cerkve sv. Jakoba (St. Jacques). Začetek ob 17.30. — Toplo vabljeni!

Za Božič bo polnočnica v Seraingu; ob 9. uri zjutraj bo sv. maša v Waterscheju, ob 10.45 pa v Eisdenu. Tretjo nedeljo v decembru in na božič pred mašo bo priložnost za spoved v Waterscheju in Eisdenu. Na sv. večer bo spovedovanje v Seraing.

Rojakom iz Belgije, Holandije, Nemčije in Francije se ponovno zahvaljujemo za sode-

lovanje na Slovenskem dnevu v Eisdenu. Prihodnje leto; na svidenje, če Bog da! Za nas vse naj bodo prazniki Gospodovega rojstva lepa priložnost za poglubitve našega krščanskega življenja!

Charleroi-Mons-Bruselj

V družini Stanka Gorjup in Angele Petelin iz Estiennes-au-Val, se je 13. oktobra t. l. rodil tretji otrok, tokrat sinček, ki je pri sv. krstu 21. oktobra dobil ime Andrej. Srečni družini naše čestitke!

V bolnici v Jumet se zdravi g. Jožef Komac iz Gosselies. Boleha na rudarski bolezn. Želimo mu okrevanja.

V nedeljo, 6. decembra, bomo rojaki iz Charleroi gostovali v Méricourt-Mines (Pas-de-Calais) v severni Franciji. Poromali bomo v svetišče Loreto v bližini Lensa, popoldne se bomo pa udeležili miklavževanja v Méricourt. Naši pevci bodo nastopili z venčkom slovenskih narodnih pesmi, igralci bodo pa zaigrali veseloigro »Glavni dobitek«, katere premiera je bila leta 1962 v Gilly. Povabil nas je tja tamošnji slovenski duhovnik g. Stanko Kavalar.

FRANCIJA

Pas-de-Calais

6. decembra 1964 bo v dvorani »Mlinar« v Fouquières-sous-Lens Miklavžev večer. Ob že tradicionalnem obdarovanju velikih in malih in srečolovu bomo imeli letos izredno srečo pozdraviti in občudovati veseloigro »Glavni dobitek«, katero bodo igrali naši rojaki iz Charleroi v Belgiji. S slovensko pesmijo nas bo za kratek hip povedel v domovino tamošnji moški pevski zbor »Jadran«. Ker je program zelo obširen, bo začetek ob pol štirih popoldne. Rojaki iz vsega Nord in Pas-de-Calais so na to izredno in lepo srečanje pristrčno vabljeni!

7. novembra sta sklenila v Vendin-le-Vieil v cerkvi St. Léger zakrament sv. zakona Viktor Rovis in Valerija Batelič. Naj oba istrska rojaka spremlja sreča in božji blagoslov! Vsi sveti in vernih duš dan so ob prelepem vremenu zbrali rojake na pokopališčih, kjer se leto za letom množe slovenski grobovi. Molitve in maše za drage umrle so bile povsod izredno dobro obiskane. Tako se pokojnih nismo spomnili samo s cvetjem, ampak tudi po krščansko, z molitvijo.

Novi grobovi. — 17. julija je odšel v večnost Alojzij Maroh, v starosti 63 let po desetletnem bolehanju vsled rudarske bolezn. V

Franciji je bil 39 let. Doma je bil v okolici Ptuja. Zapušča ženo in 4 otroke. Pokopali smo ga 20. julija v Lensu. Bil je zvest bravec »Naše luči«. — 3. avgusta je zapustil svojo ženo in sinova Jožef Rus, dolenjski rojak, kateremu je tudi izpodjedla zdravje in življenje rudarska bolezen. Pokopan je bil v Liévinu dne 7. avgusta letos. Dočakal je lepo starost 73 let. — Lepo pripravljen za večnost je stopil 2. sept. pred božjega Sodnika Anton Parfant v svojem 89. letu starosti. Po izgubi žene in edinega sina je večer svojega življenja preživel na domu vdove svojega sina ge. Parfant-Pernišek, ki mu je vsa leta tako nesebično stregla. Bil je zvest naročnik in bravec »Naše luči«. Pokopan je bil v Lensu na zapadnem pokopališču, 4. septembra. — Božji Zveličar pravi, da je smrt kakor tat. Tako je nenadoma preminila Zofija Suštaršič v Meuchin-u, dne 28. oktobra, v starosti 79 let po 52-letnem zakonskem življenju. Kot zvesta bravka »Naše luči« je komaj pričakovala izid vsake nove številke. Svoje otroke je vzgojila v zavedne Slovence. Zapušča 4 otroke in neutolažljivega soproga. — Vsem svojcem teh umrlih izrekamo naše iskreno sožalje! Umrlim pa naj bo lahka tuja zemlja; naj se v Bogu spočijejo!

V pripravo na božič bodo tod okoli duhovne obnove s priliko za spoved: 19. decembra ob sedmih zvečer v Croisilles, 20. decembra ob petih popoldne v St. Pol-sur-Ternoise, 22. decembra ob osmih v Wingles.

Božične maše s priliko za spoved bodo: v Bruay, 24. decembra, ob osmih zvečer polnočnica (spovedovanje od sedmih dalje); 25. decembra pa maša ob 13. uri. — V Méricourt-Mines (spovedovanje 24. decembra ob osmih zjutraj in ob 11. uri zvečer) maša polnočnica ob polnoči, 25. decembra pa maša ob 10. uri. — V Liévin je prilika za spoved ob štirih popoldne dne 24. decembra in pol ure pred polnočnico, ki bo ob 22. uri, 25. decembra pa ob maša ob osmih. — V Armentières-Nord bo božična maša 25. decembra ob 16.30; prilika za spoved je pred mašo. — Naj se v dušah vseh rojakov letos znova rodi božji Zveličar po milosti!

Iz vzhodne Lotaringije

Iz naše pisarne:

V drugi polovici oktobra smo srečavali vedno več rojakov in domačinov, ki so hiteli z rožami v rokah na pokopališče. Tihi, zamišljeni, žalostni so krasili grobove svojih dragih. Dve slovenski materi pa sta se pridružili

Po poročnem obredu je našega rojaka g. Ivana Ribiča v Belgiji ob odhodu iz cerkve za kratek trenutek ustavil fotograf in posnel to sliko.

našim dragim v grobovih: 22. 10. je poklical Vsemogočni k sebi dobro slovensko mater Terezijo Turšič, roj. Švigelj l. 1899 v vasi Senuša, Leskovec pri Krškem; sladkorna bolezen ji je vzela vse moči, srčna kap pa je končala njeno dolgoletno trpljenje. Izredno velika udeležba pri pogrebu, 24. 10., je izpričala njeno veliko priljubljenost pri rojakih in drugih narodnostih. Na grobu v Freymin-gu se je z lepim petjem poslovil od svoje članice »Triglav« s sodelovanjem raznih pevcev in pevk. — 28. oktobra ji je sledila druga naša mati: Marija Prodnik, roj. Mlinar leta 1883 v župniji sv. Mihaela pri Šoštanjju. Tudi to pridno mater je zadela kap; sv. maša zanjo je bila v Merlebachu, kjer je stanovala, pokopana pa je na pokopališču v Hochwaldu. Obema želimo večni pokoj, vsem sorodnikom pa izražamo globoko sožalje!

Žalostni jesenski čas pa ni oviral veselja novoporočencev, ki so prišli po božji blagoslov pred oltar: dne 16. 10. Ivan-Viktor Ivančič iz kraja Huje, Pregarje v Istri s Katarino Franc, vdovo Roggy, stanujoča v Forbachu, poročena sta bila v Merlebachu; 17. 10. Jožef Čula iz kraja Sušara v Banatu z Alojzijo Kotar iz Zabukovja, Raka pri Krškem, stanujoča v Strasbourgu, cerkveno poročena v Merlebachu; 24. 10. Alojzij Hočevar iz Creutzwalda z Albino Žibert iz Metza, sklenila sv. zakon v baziliki Matere božje v Saint Avoldu; Jožef Ipavec iz Testenov, Kal nad Kanalom s Hedwigo Boncourt iz Vöklingen, Posarje; in istega dne Silvo Bolčina iz župnije

Budanje pri Vipavi z Angelo Boncourt iz Völklingen, Posarje, obojni stanujoči v Behren Cité, cerkveno poročni v Merlebachu. — Ko ste prisegli zvestobo pri oltarju, sem prisrčno prosil Vsemogočnega, da vam da moč, da bi prisego držali! Vsem želimo vso srečo.

Dva nedolžna otročiča sta zagledala svet: Drago, sin Stjepana Vahtarič in Marije Podgorščak iz Cité des Chênes, krščen 11. 10. v Merlebachu; dne 8. novembra pa v isti cerkvi Izabela-Anica, hčerka Ljubice Brajdič in Marcela Kessaly iz Cité la Chapelle. — Nebeško Dete naj ju blagoslovi!

V tem času smo praznovali krasne nedelje cerkvenega leta: bila je zahvalna nedelja, misijonska nedelja, nedelja Kristusa Kralja, praznik Vseh svetnikov. Rojaki so z veliko udeležbo v Merlebachu in po kolonijah med tednom pokazali, da dobro razumejo pomen teh nedelj. S kakšno pozornostjo in hvaležnostjo smo slišali prisrčno pismo naših dragih nadpastirjev zbranih v Rimu, v duhu pa pri nas! Na misijonsko nedeljo smo se tudi mi spomnili idealnih misijonarjev po vsem svetu in tudi onih, ki neustrašeno razširjajo Jezusov evangelij doma in v tujini. Z veseljem moramo reči, da imamo kot v Merlebachu tudi po vseh kolonijah rojake, moške in ženske, ki so polni misijonskega duha. V Merlebachu naš cerkveni zbor žrtvuje na stotine ur v letu za naše bogoslužje pod spretnim vodstvom g. dirigenta, enako pevci in pevke po drugih kolonijah; dalje je cela vrsta pridnih raznašavcev listov in časopisov verske vsebine, ki mesec za mesecem prinašajo dobro dušno hrano našim rojakom. Ni prostora, da bi našteval vsa imena tistih rojakov, rojakinj, ki ves prosti čas žrtvujejo v čast Bogu in blagor bližnjemu. V Creutzwaldu je posebna skupina dobrih žena, ki pošilja vse potrebne stvari misijonom na Madagaskar: vsake 3 tedne odpošljejo paket do in še čez 40 kg težak; zbirajo, pletejo, šivajo za male zamočke: med temi ženami odlično sodeluje Slovenka Pavla Primc, poročena Didion. Kar dela imenovana rojakinja za oddaljene misijone, to dela g. Pavla, vdova Žnidaršič, poročena Strokowski s pomočjo pridnih pevk v vseh kolonijah Creutzwalda. Stalno misijonsko postajo bi lahko imenovali stanovanje družine Oblak v koloniji Neuland, kjer je bilo gostoljubno postreženih poleg pokojnega škofa Rožmana čez 40 slovenskih duhovnikov.

Po drugih kolonijah in v Merlebachu smo ob

raznih prilikah že imenovali celo vrsto rojakov, ki so bili in so še v pomoč naši misiji. Vsem, ki kaj dobrega storé v verskem, socialnem in narodnem oziru, se iskreno zahvaljujemo in kličemo; pogumno naprej v novem cerkvenem letu! Bog Vas blagoslovi!

Za božične praznike in Novo leto nas bo obiskal slovenski duhovnik iz Rima g. dr. Fr. Šegula. Že zdaj mu kličemo: dobrodošel med nami! Veseli smo, da si bomo v Merlebachu in po vseh kolonijah lahko ogledali skioptične slike iz življenja našega svetniškega škofa Slomška.

Program za spoved in sv. mašo za božične praznike je preobširen, da bi ga objavili tu. Zvedeli boste vse potrebno pravočasno v vsem okrožju naše misije. Opozarjamo samo, da bo naša polnočnica zopet 24. 12. ob 10. uri zvečer. Iskreno vabljeni! — Stanko iz Merlebacha.

Ob Luksemburgu

Za božične praznike bo prišel v naše kraje g. dr. Fr. Šegula, uradni pospeševatelj postopka za Slomškovo proglasitev blaženim v Rimu. Obiskal bo po možnosti vse naše večje naselbine, spovedoval, maševal, pridigal in predaval (skioptično predavanje) o škofu Slomšku, našem svetniškem kandidatu. Ura in kraj predavanja in tudi še kakšno drugo sporočilo glede maše ali spovedovanja, vam bodo v posameznih kolonijah javljeni pravočasno. Skušajte prisostvovati, če le mogoče vsi! — Tone Dejak, vaš sl. duhovnik.

Filliers. — Javljamo, malo z zamudo, pa nič ne de, da so pri Lebanovih (Janez Leban) letošnjo pomlad dobili sinka in da so ga krstili na ime Adalberik, pri nas v Sloveniji sicer manj znamo ime, tu v Franciji pa ne. Naj še pripomnim, da se Erik — tako ga kličejo — v zadovoljstvu vseh — še posebej sorodstva in staršev — krepko razvija.

Tucquegnieux-Marine. — Poročila se je Ivanka Arh z Žilbertom Borens dne 24. oktobra. Želimo jima, kar upamo, namreč da bosta srečna v zakonu. Dne 31. oktobra se je pa vrnila v Afriko Zofka Jankovič, poročena Rabaron, da bo tam zopet pomagala pri katoličkih misijonih. Na pariško letališče sta jo spremila dva naša slovenska duhovnika, za kar jima na tem mestu kličemo: Bog plačaj! Proti koncu leta bomo obiskali tikenjske Slovence s prošnjo za obnovitev naročnine za »Našo luč«. Ostanite zvesti naročniki tega našega dobrega evropskega mesečnika in pridobite zanj še koga drugega!

Pariz

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob **petih** popoldne v kapeli Montcheuil, 35 rue de Sèvres, Paris 6°, métro: Sèvres-Babylone.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg (pritličje, levo), Paris 15°, métro: Charles-Michels, telefon: 250-89-93, je odprta vsak torek in vsak četrtek popoldne.

Od poletja imamo v Parizu novega duhovnika, č. g. patra Vladimirja Klemenčiča, kapucina. Rojen je bil v Senčurju pri Kranju; bogoslovne študije je napravil v Italiji, kjer je tudi stopil h kapucinom in bil posvečen v mašnika in odkoder je prišel v Pariz, kjer mu želimo obilo božjega blagoslova pri delu med našimi izseljenci.

Božič. — Polnočnico bomo imeli kot po navadi na sveti večer (24. 12.) ob pol enajstih v naši kapeli, spovedovanje od devetih zvečer naprej. Na božični dan bo sveta maša kot navadno ob petih popoldne, isto tudi na novega leta dan.

Miklavževanje. — V nedeljo, 6. decembra, bo takoj po sveti maši domače miklavževanje, na kar opozarjamo starše, saj otroci že dolgo mislijo na to.

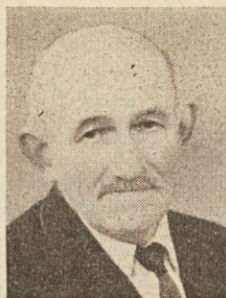
Krsti. — Krščeni so bili: Darko Matulič, sin Krta in Kristine Muzanovič (botrovala sta Šime in Rosanda Uglešič), Silvia Tomšič, hčerka Ivana in Barbare Hozjan (botrovala sta Feliks in Marija Bizjan) ter Janez Klavdij Penko iz Cormeilles, sin Ivana in Marije Konestabo (botrovala sta Francé in Ivanka Penko).

Zadnjo nedeljo v oktobru je v okviru Društva Slovencev predaval o Koroški g. Hrvoj Majster. V svojem zgoščenem predavanju je g. Majster mojstrsko osvetil vsestransko problem slovenske Koroške, položaj in krivice, ki jih Slovenci na Koroškem še vedno doživljajo, in našo dolžnost ob tem perečem narodnem vprašanju.

Slovenska slikarka gdč. Aleksandra Ivanc je v novembru priredila uspelo razstavo svojih slik v eni od pariških galerij. Slovenski umetnici k njenemu napredku in uspehu pristrčno čestitamo!

Naše starše opozarjamo na veronauk v slovenskem jeziku in na tečaje našega jezika. Podrobne informacije glede tega dobijo pri naših duhovnikih.

Melun: Sveta maša za naše rojake bo v nedeljo, 27. decembra, ob treh popoldne v poljski cerkvi v Dammarie. Vsi prijazno vabljeni!

Boullarre (Oise). — 6. novembra je odšel v večnost Gregor Polanec. Pokojni je bil rojen leta 1887 v Laporju pri Slovenski Bistrici, v Franciji je delal in živel 25 let. Med nemško okupacijo je v domovini izgubil dva sinova, žena pa je umrla v Franciji pred 4 meseci, kar ga je zelo potrla. Pokopan je bil 9. 11. v Argenteuilu, kjer počiva že njegova žena in kjer živijo njegova hčerka Marica in sin Tonče z družino, medtem ko je ena hčerka, Helena, v Kanadi, en sin pa v domovini. Užaloščeni družini izrekamo svoje iskreno sožalje!

La Machine (Nièvre). — 16. 10. smo pokopali gospo Marijo Berlizg, ki je po kratki bolezni umrla v bolnici v Nevers. Pokojna je bila stara 75 let, doma je bila iz Petrovč v Savinjski dolini. Zapušča moža, sina in dve hčerki, katerim izrekamo globoko in iskreno sožalje.

Sveto mašo za Slovence bomo imeli v nedeljo, 20. decembra, kot po navadi. Vsi prijazno vabljeni.

30. oktobra je umrl Dominik Babič in bil pokopan na Vernih duš dan. Pokojni je bil rojen 1899 v Podsredi, v Francijo je prišel leta 1928. Bil je član in odbornik ter več let zastavonoša slovenskega rudarskega društva v La Machine. — Naj počiva v miru! Užaloščeni družini (toliko bolj prizadeti, ker je pokojnikova žena v bolnici) izrekamo naše sožalje!

Tej številki prilagamo vsem z našega področja v Franciji poštno nakaznico, da bo vsakdo lahko plačal naročnino za »Našo luč«, kar je tembolj potrebno, ker se list vz-

držuje samo z naročninami. Kdor je že plačal ali plača, kadar ga obiščejo naši gospodje, lahko zaradi nakaznice tudi vnaprej mirno spi, kar pa seveda ne velja za druge.

Nica

14. junija smo krstili Rasporjevo Marijo Tatjano. Kakšno veselje imajo sedaj v mladi družinici Rasporjevi. Seveda se pa veseli tudi gd. Škrljeva Zalka, ki je botrovala in enako g. Milan Škrlj. Naj bi mala rastle v veselje staršev ter ostala dober otrok božji! — Enako smo se veselili pri Štucinovih, kajti tudi oni so dobili malo Silvo-Marijo. Gospa Vida je bila nad vse vesela in Silvo enako. Kdo ga pa ne pozna našega Silvota?! Takšen delavec je, da ga imajo v podjetju nad vse radi. Vzorni delavci so v čast slovenskemu narodu. Botrovala sta ga. Gabrijela Golobova in znani Čelikov Egidij, ali „Ligi“ kakor mu pravimo po domače. — In še tretje veselje je bilo. Pri Polhovih v Cagnes-sur-Mer so dobili tretjega otročička. Tam imajo pa fantka, ki smo mu pri krstu dali 1. novembra ime Danijel. Iskreno čestitamo staršem, kajti z Bogom sodelujejo, ki ima svoj sveti namen: osnovati močne slovenske družine, ki bodo ne samo narodnostno, ampak tudi v verskem pogledu zvesti svetim idealom, ki so jih prinesli od doma z lepe slovenske Primorske. Botrovala je Humarjeva Genica, ki je bila vsa srečna. Eno ji še manjka: poročiti jo bomo morali enkrat.

Je pa previdna in ne verjame vsakemu... Bo že enkrat, kadar bo Bog hotel. Tudi boter Medetov Bruno je imel priložnost zopet enkrat pokazati svoj veder značaj, kajti po obredu svetega krsta so bile krstitke in — vse je bilo v najsrečnejšem razpoloženju!

Zakonsko zvezo sta sklenila 4. oktobra v cerkvi St. Barthélemy Pahorjev Lojze in gdč. Ema Sergo. Lojze je doma v Opatjem selu lepe slovenske Primorske, njegova žena Ema pa je doma iz Istre. Prav gotovo sta se morala že doma pogovoriti, da se bosta enkrat „vzela“. S Primorske do Istre pač ni tako daleč. Bog bodi z njima! — Druga poroka, se je vršila že v naši farni kapelici na 6 Rue de France v Nici in sicer prva poroka, odkar je naša fara ustanovljena. Bilo je to 17. oktobra in — kaj menite kdo je to? Jože Tudor je ime mlademu možu, ki je doma tudi iz Istre, njegova žena pa: Angela Bernetič iz Staroda na Primorskem Mlad par je bil to. Ljudje, ki so ju videli prihajati iz cerkvice, so rekli, aj kako sta lepa...! Moramo pa omeniti še to, namreč, da sta verna, Bogu vdana, kar nam daje upanje na srečno njuno življenje. To jima od srca tudi želimo.

Službeni list škofije Nice je priesel z dne 2. oktobra letos novico, da je imenovan v korist našem vernikom na Azurni obali v Franciji prvi župnik. Ustanovljena je nova župnija v smislu papeške konstitucije „Exul familia“. Za župnika je imenovan pater Jakob, ki ga

Po obredu svetega krsta se je zbrala vesela družba Polhovih prijateljev v Nici, da bi tako družini izkazali veselo priznanje.

11. oktobra je bilo v Rouenu v Franciji prijetno v domači družbi.

mnogi begunci poznajo ne samo tukaj, ampak tudi drugje po svetu.

Pater-župnik je bil rojen leta 1912 v fari, iz katere je nekoč izšel veliki mož, vodja slovenskega naroda dr. Korošec. Kot sedemnajstletni fant je stopil v kapucinski red. V duhovnika je bil posvečen leta 1936. Tu v Nici se je že „martral“ med nami skozi pet let. Čestitamo mu k imenovanju. Požrtvovalen je. Obdan je pa z delom tudi tako, da pravi, da kakšenkrat ne ve, „kje se mu glava drži“.

25. oktobra letos, prav na praznik Kristusa Kralja, se je naša sedaj farna kapelica napolnila s slovenskimi verniki. Pred oltar je stopil č. g. Čretnik iz Pariza ter nam vse to povedal. Predal je novemu župniku v znak službe mašniško štolo in evangeljsko knjigo. Taka je navada ob takih prilikah.

G. Čretnik je pozval vse rojake, naj se trdno oklenejo svojega župnika in mu pomagajo pri njegovem ne lahkem delu, tembolj — tako je dejal — ker zaradi denarnih težav ne vemo, koliko časa bomo še zmogli plačevati za dosedanje prostore na Rue de France. Cerkvene oblasti so ustanovile našo župnijo, za kar smo ji iz srca hvaležni; da smo pa tega tudi vredni, bomo najboljšje dokazali, če bomo res strnjeni okrog naše župnije in našega župnika delali za versko poglobitev in versko življenje med svojimi rojaki.

Glede božičnih praznikov pa sporočamo: v

četrtrek, na sveti večer, 24. decembra bo priložnost za sv. spoved od štirih naprej. Pač je prav, da kar v najlepšem številu prejmemo svete zakramente. To bo za nas potem res božič! Nihče naj bi ne pozabil na to! Ob polnoči bomo imeli polnočnico, kakor lansko leto, in drug dan zopet slovesno sveto mašo ob desetih. — V Marseilleu bomo imeli skupno sveto mašo v nedeljo pred božičem in sicer 20. decembra ob štirih popoldne na 51, rue Croix de Regnier, kakor navadno.

NEMČIJA

Bavarska

Waldkraiburg. — 4. oktobra smo imeli spet slovensko mašo, to pot že v novi cerkvi Kristusa Kralja. Obiskalo jo je precej rojakov. — Nove cerkve po nemških župnijah so večinoma zelo moderne, a našim rojakom, zlasti starejšim, preveč ne ugajajo. Saj je razumljivo, ker pač novih cerkva v naši domovini ni! Na žalost! Vsa leta po vojni so smeli zgraditi le eno ali dve, popolnoma novi. To je res škoda, Slovenci bomo izgubili stik z novo cerkveno umetnostjo in stavbarstvom, če bo šlo tako naprej.

Slovenske maše v Münchenu so vedno zadnje nedelje v mesecu. Kraj in čas je vedno javljen v prilogi Naše luči, „Med nami povedano“.

Baden-Württemberg

Krst. — V nedeljo na praznik Vseh svetih je bil v župnijski cerkvi Kirchheim/Teck krščen Albin-Branko, sinček prvorojenec Albina Perko in Olge r. Čampa. Srečnim staršem naše čestitke!

Poroke. — V zadnjem mesecu so pri nas sklenili zakrament sv. zakona trije pari: 17. oktobra v župni cerkvi St. Maria v Stuttgartu Valentin Wolf iz Bohinjske Bele in Veronika Šantavec iz Rogaševcev pri Mariboru; 24. oktobra v Denkendorfu Ivan Arnuš od Sv. Urbana pri Ptujju in Terezija Krašovec iz Zagorja pri Poniki; 7. novembra v Dettlingenu, jugozahodno od Nagolda, Ladislav Lutar in Helena Šimon, oba iz Lendave. Naj vse tri pare spremlja božji blagoslov na novi življenjski poti.

Besedo priznanja je treba izreči rojakom v Konstanci pri Bodenskem jezeru, ki so na praznik Kristusa Kralja zopet v lepem številu prišli k slovenski sv. maši. Tam se zopet vidimo, kot zmenjeno, 29. novembra, ki bo že prva adventna nedelja. Če bodo vztrajali, se bomo v prihodnjem letu večkrat videli.

Nord Baden

V Mannheimu je slovenska služba božja vsako drugo nedeljo v mesecu ob 10.30 v kapeli na Laurentiusstraße 19. — V Heidelbergu je sv. maša tudi vsako drugo nedeljo v mesecu, toda ob 19. uri v kapeli klinike v Hospitalstraße, Geb. 34. — V Frankfurtu je naša služba božja vsako tretjo nedeljo v mesecu

ob 17. uri pop. v Kolpingovi hiši na Langestraße 26.

Porurje

Hčerko prvorojenko sta v Kölnu z velikim veseljem sprejela Bremec Alojzij in Izabela. Pri krstu je dobila ime Darinka. — Čestitamo.

V oktobru so se poročili: v Essenu Hinko Vugrinec iz Medžimurja s Terezijo Tumpa iz črensovske župnije v Prekmurju; v Dortmundu Alojz Hameršak, rojen v St. Ilju v Slovenskih goricah, z Brigito Voecks, rojeno v Gahmelu; v Moers-Meerbecku Anton Rutar, doma v Drašci vasi na Dolenjskem, z Dragico Pograjc iz Smihela pri Žužemberku, in Franc Gumzej, rojen v Selskem vrhu pri Slov. Konjicah, z Jožico Černivec iz Sv. Marjete pri Ptujju. — Novoporočencem želimo vse dobro na skupni življenjski poti!

Vsi sveti: udeležba pri slovenskih sv. mašah v Essenu in Oberhausenu je bila zelo lepa. Popoldne ob treh je bila nagrobna svečanost napokopališču Nordfriedhof v Altenessenu in na pokopališču Sv. Barbare v Sterkrade-Königshard. V Altenessenu je skupaj obiskalo grobove naših rojakov, ki počivajo na Nordfriedhofu, okrog 70 naših ljudi, večina mladi fantje in dekleta. V cerkvi sv. Barbare v Sterkrade-Königshardt pa smo zopet prižgali svečo „10.000“ za po vojni pobite slovenske fante in družinske očete, katerih trupla počivajo okrog Teharjev, Škofje Loke in v Rogu in katerih grobove sorodniki še danes ne smejo obiskati in za pokoj njih duš javno moliti. Čas bi bil že, da bi v naši do-

Slovenska skupina v Latini v Italiji ob priliki obiska krajevnega škofa v emigrantskem taborišču.

Po poroki Terezike Tumpa in Hinka Vugrineca v Essenu v Zap. Nemčiji. Vsa dekleta so iz črensovske fare v Prekmurju.

movini prenehala „diskriminacija“ vsaj nasproti mrtvim!

V Duisburgu je 2. novembra umrla gospa Helena Keršič v 85. letu starosti. Pokojnica je bila rojena leta 1879 v Hrastju, župnija Senčur pri Kranju. Kljub temu, da je živela 50 let v Nemčiji, se je počutila še vedno kot pristna Gorenjka. Bila je tudi naročnica „Naše luči“. Za zgledno krščansko življenje ji naj sedaj Bog nakloni bogato plačilo v nebesih! — Sorodnikom izražano iskreno sožalje!

ITALIJA

Rim. — V času koncilskih zasedanj so za slovensko kolonijo v Rimu imeli sveto mašo dne 27. sept., 25. okt. in 8. novembra slovenski škofje, ki so ob tej priliki v priložnostnih govorih posebno priporočali molitev za vesoljni zbor. Čeprav so rimski Slovenci po veliki večini že pravi Rimljani in državljani in so ponosni, da imajo samega sv. očeta za svojega škofa, so vseeno radi in v obilnem številu prišli poslušat slovenske nadpastirje, ki so jim govorili v domačem jeziku, kakor jih je naučila njihova mati. Sveta vera je luč, materina beseda pa ključ do prave zvečavne omike!

Prihodnja božja služba za slovenske Rimljane bo v nedeljo, 27. dec., na Via delle Botteghe oscure 42. O morebitni spremembi boste obveščeni.

Dne 16. nov., za obletnico smrti škofa dr. Gregorija Rožmana, je bila sveta maša na via dei Colli 10. Preteklo je pet let, pa se še

vedno mnogi hvaležno spominjajo pokojnega vladika, ki je do smrti očetovsko skrbel za slovenske izseljence.

Latina. — V teku meseca oktobra je prišlo v Latino okoli 70 novih pribežnikov iz Slovenije. Večina so prišli iz Trsta. Dne 5. nov, jih je odletelo 15 z letalom iz Rima v Malmö na Švedskem, 11. novembra pa spet druga skupina, 11 samih mladih fantov. Vsem želimo, da bi se v novem kraju dobro počutili in okrepili slovensko kolonijo na Švedskem.

AVSTRIJA

Gradec. — V materinski hiši č. šolskih sester v Eggenbergu je bila 29. 8. 1964 slovesnost srebrnega redovniškega jubileja. Med sestrami jubilatkami je bila tudi Slovenka č. s. Vendelina Berdnik, doma iz Poljčan v mariborski škofiji. Slavju je prisostvoval tudi njen brat z nečakinjo iz Maribora.

Naslednji dan je bilo praznovanje sestrinega jubileja pri slovenski službi božji pri sv. Antonu v Gradcu. Maševal je č. g. Hafner, ki skrbi za naše rojake v mestu in okolici. Med mašo je prepeval slovenski cerkveni pevski zbor mašne in Marijine pesmi.

Č. s. Vendelini, ki je postala redovnica l. 1939 in od l. 1952 deluje v škofijskem gradu Seggau, kliče: »Na mnoga leta!«

NIZOZEMSKA

Ge. Kajbič-Fakin iz Heerlerheide, ki je že nekaj časa v zdravniški oskrbi v Heerlenu, želimo zdravja in sreče v družini.

Opozarjamo na polnočnico, ki bo tudi letos v kripti Mariarade cerkve na Hommerteweg, Hoensbroek. Urnik za božično spovedovanje po priložen »Naši luči«. — Pridite!

Družinski večer Društva sv. Barbare v Heerlerheide bo tudi letos na Silvestrovo v dvorani na Nieuweinde. Začetek ob 18. uri. Verjetno bodo krvavice s kislim zeljem. Veseli bomo vašega obiska.

Na željo vernikov bo odslej sv. maša v Heerlerheide vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri in **ne** ob pol 9. uri, kot je bilo doslej. Sprememba velja že za drugo nedeljo v decembru. — Veseli in lepi božični prazniki naj naše vrste znova okrepijo in nam vsem prinesejo novega poguma za delo v prihodnosti.

ŠVEDSKA

Krsti. — V nedeljo, dne 25. oktobra, je bil krščen v katoliški kapeli v Halmstadu Jan Komac. Oče Mario je doma iz Srpenice, mati Andrijana pa z Istre. Botra sta bila g. in ga. Godina iz Halmstada. Novokrščencu in staršem želimo mnogo božje milosti!

Poroke. — V nedeljo, dne 1. novembra, sta si v katoliški kapeli v Jönköpingu pred Bogom obljubila zakonsko zvestobo Marijan Kovač, doma iz Zadra, in Terezija Koščak, iz Ljubljane. Naše iskrene čestitke!

Naše svete maše v decembru bodo: prvo nedeljo (6. decembra) Jönköping ob 11. uri, drugo nedeljo (13. decembra) Göteborg ob 9.15, tretjo nedeljo (20. decembra) Malmö ob 9.30, četrto nedeljo (27. decembra) Häl-singborg. — Kje in kdaj bo za božič sv. maša in za Novo leto, bodo rojaki na Švedskem prejeli posebej pismeno sporočilo.

Adventni čas. — Letos vas ponovno opozarjamo in vabimo, da v tem času uporabite obisk vašega slovenskega duhovnika za prejem sv. zakramentov, kot je lepa krščanska navada, ki ste jo mnogi doma imeli. — Jezus Kristus se je rodil, nas je odrešil in nam zaslужil milost božjo, da jo moremo prejemati po svetih zakramentih. Ustanovil je sv. Cerkev in ji dal oblast in nalogo sv. zakramente deliti in božjo besedo oznanjati. Udje sv. Cerkve pa smo vsi, duhovniki, ki imajo dolžnost zakramente deliti in božjo besedo oznanjati, in verniki, ki imajo v sv. Cerkvi tudi svoje dolžnosti. In katere? Ne bomo tukaj vseh naštevali, ampak samo dve, ki odgovarjajo tema dvema duhovniškima glavnima

dolžnostima, to je: božjo besedo poslušati in sv. zakramente prejemati. Kakor bi namreč težko rekli, da je dober duhovnik tisti, ki bi ne hotel božje besede oznanjati in zakramentov deliti, tako ne moremo reči, da je dober vernik tisti, ki božje besede noče poslušati in ne zakramentov prejemati. Duhovnik je namreč postavljen za ljudi, da jim pomaga k večnemu zveličanju, in vse njegove dolžnosti so v to usmerjene. Niso pa vse enako važne in ravno zgoraj omenjeni dve sta najvažnejši. Kristus je apostolom naročil: »Pojdite in učite vse narode in krščujte jih!...« Pri zadnji večerji je pri ustanovitvi presvetelega zakramenta apostolom zapovedal: »To delajte v moj spomin!«, to je: mašujte in delite sv. zakrament. Ob mnogih drugih prilikah je isto poudaril. Sv. Pavel je isto učil in sv. Cerkev vedno tako uči in naroča. Ker je torej tako, je jasno, da je tudi za vernike največja dolžnost božjo besedo poslušati, se o njej poučiti, in Jezusa v svetem zakramentu prejemati. Edino ako boste sveto vero vedno bolj spoznavali, jo boste vedno bolj cenili in ljubili. In, ako boste pogosto Jezusa prejemali, ki je naša moč, boste imeli dovolj dušne moči, po sveti veri živeti. — Premišljajmo o tem predvsem v tem svetem adventnem in božičnem času, potem bo za nas to res čas milosti in blagoslova božjega, kar vsem iz srca želi slovenski izseljenski duhovnik.

Vprašanje

„Moj oče je bil ubit pri avtomobilski nesreči. Že silno dolgo ni bil pri spovedi, je pa šel od časa do časa v cerkev. Ali ima smisel, da zanj molim?“

Dà! Ima smisel! Molite zanj! Nima smisla moliti le za tiste, ki so v peklju, torej za pogubljene. Vendar niti za največjega razbojnika ne moremo z vso gotovostjo reči, da je pogubljen. To ve le Bog, ki večkrat daje človeku v zadnjem hipu življenja milost, da se pokesa svojega slabega življenja. Le o Judu vemo, da je Kristus sam rekel: „Bilo bi bolje, da bi se ta človek ne rodil!“ Zato je prav, če molimo za slehernega človeka z upanjem, da mu moremo s tem koristiti. Če je pa ta pogubljen, bo naše molitve Bog naklonil drugim dušam v vica. Tako ima tudi v tem primeru molitev svoj smisel, čeprav nima od nje koristi vprav tisti, za katerega molimo.

rojaki pišejo

Spoštovani gospod župnik! Naznanjam Vam, da nas je Vaša pošiljka — revija »Naša luč« — veselo zadovoljila, ter se Vam za to pozornost lepo zahvaljujem. Vsebina je zelo obširna in dobro izbrana in zato sva se z ženo odločila za naročilo.

K pismu Vam prilagam poleg naročila DM 5.— v denarju in poštinih znamk vrednosti DM 1.—. Naslednjo številko pričakujeva z veseljem.

Še enkrat pristrčna hvala in lep pozdrav!

M. C. S., Köln.

Spoštovano uredništvo! Oprostite, da se tudi jaz oglašam, čeprav nisem naročnik. Bral sem v »Naši luči« tiste podatke o življenju v Nemčiji. Po mojem, daje tisti dopisnik napačne podatke, koliko se tam zasluzi. Jaz pravim, da to ni res. Jaz živim v Franciji, a se nikoli ne baham, da imam raj tu, čeprav zaslužim po 850 NF. Zdi se mi smešno, odkod nekemu podatki in sploh še netočni. Ako že objavljate, bi pa vsaj resnico, ker čeprav smo v tujini, smo in ostanemo Slovenci, če ne vsi pa vsaj delno. S spoštovanjem Wally, Francija. — (Op. uredništva: Z

objavo članka o razmerah v Nemčiji »Naša luč« nikakor ni imela namena nagovarjati rojake, da naj ne ostanejo Slovenci. Glede podatkov pa rojaki v Nemčiji sami lahko ugotove, če se zde resnični, kakor rojaki v Franciji lahko sami ugotove, če je možno, da današnji dopisnik zasluži res 850 NF.)

Spoštovano uredništvo! Pišem vam in prilagam sliko, da jo objavite v »Naši luči«. Nisem pozabil na svoje rojake. Ostati hočem zvest svojim bratom in sestram po rodu. Hočem ostati tudi pošten in zvest kristjan do groba. Pozivam vse, naj čuvajo blagoslov očetov in materin in duhovnikov, kjer koli hodijo. Tako ko dobro in prav. — I. R., Belgija

Jesenska misel

Jate ptic se selijo,
za življenje se borijo.
Zapuščajo svoj rodni kraj,
spomlad privabi jih nazaj.

Starček si zakuri peč,
novih več ne čaka sreč.
Če ga zima ne bo vzela,
kukavica mu bo spet zapela.

Br. A., Francija

UREDNIKOVA POŠTA:

Gabriela K., Nemčija: Lepa hvala za poslano.
Bremec A., Bas Rhin: Izbrali smo, kar je bilo najboljše.

Dopisnikom!

Ob koncu leta pospravljamo v uredništvu. Komur nismo posebej pisali ali pa kar v listu odgovorili, sporočamo, da je šlo pismo ali prispevek v koš, ker poslano ni bilo zrelo za objavo.

Velikokrat dobimo pisma, na katerih ni prilepljena pravilna znamka. Tako moramo plačevati namesto dopisnikov kazen. Na taka pisma pač ne moremo odgovarjati.

Družina Sevšek iz Capue v Italiji težko čaka, kdaj se bo mogla preseliti v Nemčijo in začeti normalno življenje.

brali smo

Katoliški GLAS

IZJAVLJIVANJE V SPRAVO
Kotična ulica, Beograd, 11000
Prijatelji, ne pozabimo, da smo Slovenci!
Cena: 100 din. (1964)

je nedavno pisal to-le:

Dne 19. maja so komunistične oblasti v Ljubljani, na pritisk iz Beograda in ob odporu ogromne večine slovenskih kulturnih delavcev prepovedale izhajanje kulturno-politični reviji »Perspektive« ter zaprle njenega novega urednika, pesnika Tomaža Šalamuna, in njenega sodelavca pisatelja Jožeta Pučnika. Šalamuna so zaradi ogorčenja kulturnih krogov morali izpustiti, še vedno pa je v ječi Pučnik, ki je bil pred leti obsojen na sedem let zapore zaradi »prevratnega delovanja«. Oba čaka zdaj proces.

»Perspektive« je izdajala Državna založba Slovenije. Revija je že vsa leta izhajanja priobčevala članke vodilnih mlajših pisateljev in publicistov, ki so napadali in obsajali nekatere temeljne plati jugoslovanskega komunističnega reda in njegovih ustanov, med drugim sleparijo z delavskim samoupravljanjem, socializirano kmetijstvo, partijsko birokracijo ter pretirane plače direktorjev in uravnikov v industriji ter gospodarstvu.

Stane Kavčič, predsednik Ideološke cenurne komisije pri Zvezi komunistov Slovenije, se je večkrat sešel z uredniki revije ter jih skušal pregovoriti, naj nehajo s kritiko, a zastonj. Sotrudniki lista so namreč bili povečini partijci, ki so kot taki zahtevali pravico do svobodne besede in sodbe. Udariti po njih bi pomenilo priznati, da je opozicionalni duh razjedel že vrste partije same.

Ko je Državna založba Slovenije na pritisk partije in Beograda sporočila, da »Perspektiv« ne bo več izdajala, se je uredništvo uprlo ter pripravilo naslednjo številko naskrivaj, ne tiskano, temveč zgolj razmnoženo. Eden izmed prispevkov v njej je bila pesem Tomaža Šalamuna »Duma 1964«, v kateri je po svoje obrnil pesnitev Otona Župančiča: »Hodil po zemlji sem naši ter — dobil od studa čire na želodcu«. V njej med drugim smeši »ukročene razumnike«, »rektorje«, »ideologe«, »doktorje« ter režimske »presihajoče lirike«.

Prepoved »Perspektiv« je začela previdna ofenziva v ljubljanskem partijskem gla-

silu »Delo« s pismom Milana Šega, ki je revijo in njene sotrudnike obtožil. Njegovo denunciacijo je dopolnil Radio Beograd, ki je trdil, da so pod plaščem kulture in njene svobode razplameneli druge probleme. Povezal je kulturo s politiko in politiko z odpravo Zveze komunistov, ali bolje, z uvedbo večstranskega sistema... Namen teh ljudi je bil mešati mladi rod s svojimi kritičnimi nazori ter ga demokratizirati glede na socialistični razvoj.

Primer »Perspektiv« ni osamljen. Režim je pred njimi onemogočil revijo »Knjiga 51« ter »Besedo«. Prvič pa se je zgodilo, da so proti sotrudnikom ustavljene publikacije nastopili z »administrativnimi ukrepi«, kar je lepša beseda za policijski teror.

Ta brutalni nastop proti tudi delni svobodi kulture in kritike je zbudil med slovenskimi delavci jedke odmeve. Skupina 57 slovenskih pisateljev, v glavnem pripadajočih režimski reviji »Naša Sodobnost«, je podpisala protest proti takšnemu ravnanju ter ga poslala na vsa odgovorna mesta. Režim je na to odgovoril tako, da je policiji naročil organizirati preprečitev uprizoritve komedije »Topla greda« v izvedbi »Odra 57«. Policija je to storila tako, da je nagnala v gledališče v Križankah »delovni kolektiv« nekega socialističnega posestva iz okolice Ljubljane, na poslovanje in izgube katerega leti satira komedije. Ta nastop je sprožil burne proteste gledavcev in drugih, zaradi česar si pisca verjetno še niso upali zapreti.

*

Mnogo manj časti pa nam delajo vtisi, katere je opisala Poljakinja Mirosława Parzynska v podlistku »Notatki s plusem« s svojega potovanja po Sloveniji in Hrvaški. Z velikim navdušenjem opisuje dovršenost slovenskega in hrvatskega »reguliranja rojstev«. Navaja ustanovitev institucij, ki služijo temu ubijalskemu namenu, legalni splav, razdelitev sredstev proti spočetju in padajoči sistem državne podpore družinam z mnogimi otroki: za prvega otroka dobi družina 3500 dinarjev podpore, za vsakega nadaljnega otroka po 360 dinarjev manj.

»Prijatelji, ne pozabimo, da smo Slovenci!«

(Škof Anton Martin Slomšek)

Veseli dogodki

Žena je rekla, da moramo iti na počitnice. Prav je imela, saj ona dela in je počitka potrebna. Da bi šel pa na počitnice jaz, upokojenec? Kje in kako naj bi se bil pa utrudil? Pri sedenju? Vsled spanja? Ker grem tu pa tam na izprehod? Iti na počitnice čil in spočit? Kaj se to pravi za božjo voljo? Ali ni to greh?

Ne, ni greh, ker ženo je treba spremljati in to je dovolj tehten vzrok, da sem se vdal; celo nekako rad, če hočem biti odkrit.

Na meji niso bili sitni. Najprej so vprašali ženo, kdo je. Pokazala je mene, rekoč:

»Njegova žena!«

Potem so bili radovedni, kdo sem jaz.

»Njen mož,« sem rekel in šla sva gladko čez. Treba je bilo v tuji deželi govoriti drug jezik. Čeprav ga znaš, ti najraje uhajajo iz ust besede, katerih si se naučil pri svoji mami. Ko sva bila v živalskem vrtu, sem pokazal boljši polovici smrdečo žival in rekel: »To je pa dihur.« Poleg stoječa dama me je jezno ošvrknila z očmi in začela nekaj pripovedovati svojemu možu. K sreči sem imel v žepu slovar, s katerim sem dokazal, da sem mislil po slovensko in ne po nemško.

Drugi dan sva si v velikanski trgovini ogledovala to in ono, kar zaslišim za seboj: »To je pa od hu ... lepo!«

»Kar je od hu ..., ne more biti posebno lepo,« sem dejal. Beseda je dala besedo in kmalu smo ugotovili, da smo se nekoč že nekje srečali. Slovenija je pač ena sama velika vas in, če se vsi ne poznamo, smo se vsaj »že videli nekje«. Kaj hitro smo se znašli v stanovanju tega »znanca«. Najprej čaj z rumom ali boljše povedano rum s čajem, nato pa »prima« večerja; vse je bilo gredoč pripravljeno in s tem tudi »vici«, pa koliko jih je bilo. Naj napišem samo tri:

Amerikance je zaneslo v Pariz in eden bi se rad olepšal. Ko je vstopil v olepševalni salon, so mu povedali, da je predebel.

»Za pet dolarjev boste v en četrt ure za pet kg lažji,« so mu ponudili. Bil je pri vo-

lji in vrgli so ga v vodo. K sreči je znal plavati. Priplava mu nasproti lepa deklica, ki je nosila na prsih napis: »Če me ujameš, bom tvoja.« — Debeluhar je hlastál za njo ali vselej, ko se ji je približal, mu je dekle spretno odplavalo. Čas je potekel in stric je moral hočeš nočeš iz vode. Pritožil se je, da še ni dovolj suh, plačal vnovič, celo 10 dolarjev, in skočil v vodo. Od daleč se mu je zopet bližala neka ženska. Ker je bil kratkoviden, je mislil, da je ista kot prej. Ko jo je gledal iz oči v oči, je pa videl, da je grda, stara, škilasta, škrbasta, grbasta, skratka vseh napak poln nestvor. Na prsih je pa imela napis: »Če te ujamem, boš moj!« — Da bi vi videli, kako jo je debeluhar urno pobrisal proč, toda lestve, po kateri bi splezal iz vode, ni bilo nikjer. Treba je bilo pač plavati predpisani čas in bežati pred starko. Dasi v vodi, se je revež potil, dokler se mu končno ni posrečilo, da je grdi coprnici ušel.

Ni je pa tako poceni odnesel zavedni Slovenec, ki je med laško okupacijo izpreminjal napise. Nekje je bilo zapisano: »Viva il duce, vinceremo!« Drugi dan so pa ljudje brali: »Vrag te vzemi, duce, videt čemo!« — »Zločinca« so prijeli, pa jim je k sreči s pomočjo prijateljev ušel, česar smo tudi mi veseli.

Končni dovtip je bil oni, katerega smo v »Veselih dogodkih« že brali in ki pripoveduje, kako je neki »Zugsführer« kot vojaški tolmač stotnikov nagovor: »Schwere Wolken ziehen über unseres Vaterland, rüstet euch mit Mänteln der Tapferkeit!« prevedel takole: »Gospod ‚hautman‘ so dejali, da bo dež in da morate obleči ‚mantelne‘.« — Takrat smo pozabili zapisati konec. Častnik je namreč opazil, da se nekateri vojaki smejejo. So najbrž znali več nemškega kakor tolmač in so stotnikove besede razumeli. »Was lachen denn die Kerle?« je vprašal; »das ist eine **Indolenz!**« Prevajalec je brž še to takole povedal po slovensko: »Se ne smete smejati, samo tisti naj se smeje, ki je Dolenjc.«

Mi smo se pa vendarle smejali, čeprav nisimo Dolenjci. Hitro nam je potekel večer in odšli smo počivat, saj smo bili pač na počitnicah.

J. J.

Bucka a piskrovezu

Po priredbi L. Chancerela
prevedel Niko Kuret.

O s e b e :

Mož, žena, piskrovez

Mož (vstopi in poje): Pod klančkom
sva se srečala...

Žena (sedi in plete nogavico): O, sveta
božja pomagalka! Ali ga vidiš, bedaka nad
bedaki!

Mož: O, moja žena, kakor vidim!

Žena: Osel, ki riga, je za vprego za nič.

Mož: Zavida mi moj glas. (Sede.)

Žena: Kdor samo poje in se zabava, mu
bo prazna mošnja ostala.

Mož: Ej, kaj ni boljše prepevati kot pa
milo Jero pestovati? In možu pristoja —

Žena: Pristoja, da za hišo skrbi.

Mož: Na, ta je pa bosa.

Žena: Pristoja, da ženo osrečuje.

Mož: Bedarija.

Žena: Da ji prihrani vsak trud in da
skrbi za njeno popolno zadovoljstvo.

Mož: Tratatata.

Žena: In to s prijaznostjo, z darili, z
ljubeznivostjo, pa tudi s prijetnimi presene-
čenji.

Mož: Ali boš že tiho?

Žena: V potu svojega obraza, kakor je
bilo rečeno staremu Adamu, obdeluje, orje,
brana mož zemljo.

Mož: Dosti, mir!

Žena: In pridelek položi v naročje svo-
ji ženi, ki potem, kakor se spodobi —

Mož: A! A! A!

Žena: Nesramnež! Lenuh! Ničvrednež!

Mož: Raglja, sraka, klopotec, mlin!

Žena: Mir!

Mož: Tiho!

Žena: Jaz? Meni —?

Mož (gledalcem): Poglejte si samo to
sladko, to ljubeznivo, to preljubko golobi-
čico!

Žena: Ali ste ga slišali, kavko neumno?

Mož: Kar ženite se!

Žena: Ah, da, možete se! Le, le!

Mož (poje): Moj očka so mi rekli —

Žena: Uh!

Mož: Nisem prav začel?

Žena: Dražiš me!

Mož: Oprosti, prosim. (Spet začne:) Moj
očka so mi rekli: Oženi se, moj sin —

Žena: Oh! (Zacepeta.)

Mož: Kako se bom oženil, k' nobene ne
poznam... — No, kako ti je všeč?

Žena: Pravim ti, želim, ukazujem ti —

Mož: Nekaj žalostnega? (Poje:) Kaj ti
je, deklica, da si tak' žalostna?

Žena: Pazi se!

Mož: Kaj mi je, nič mi ni! Srce me boli!

Žena: Jaz ti dobro hočem, zato ti po-
vem, če pri priči ne prenehaš s svojim vre-
ščanjem, ti —

Mož: Že vem! Že vem! Plesala bi rada!
(Pograbi ženo, ona se iztrga, pograbi stolec
in žuga možu. Teče za njim.)

Mož: Hej! Pomiri se že! Prosim te!
Spravi krempeljčke, prosim, ali —!

Žena: No, kaj — ali?

Mož (ji vzame stolec in ga postavi na
tla): Jaz se premagujem.

Žena: To se pravi?

Mož: Tale roka... (Pokaže svojo desni-
co.)

Žena: No?

Mož: Bi utegnila sicer napraviti red.

Žena: Ta roka?

Mož: Na tvojem ljubkem ličecu.

Žena: Zares!

Mož: Prav gotovo.

Žena: Ali misliš, da se te bojim?

Mož: Zelel bi tako.

Žena: No, motiš se, in da ti dokažem:
Rrrra — pši! (Mu skoči v obraz.)

Mož: Tem boljše. Sama si hotela. To je
ena! (Zamahne za zausnico, toda žena se pra-
vočasno skloni, tako da zamahne v prazno.)

Žena (zamahne, mu pripelje zausnico):
To pa njena sestra!

Mož (se sesede): Zadet sem. Sveti Pan-
kracij, Servacij in Bonifacij. Zadet sem. Pri
moji veri, dobro sedi. Sveti Peter je ne vza-
me. (Odmor.)

Žena: Kdo bo zdaj še zoprval? Ženske

imajo zmeraj prav! (Poje:) Kaj se ti, fantič,
v nevarnost podajaš...

M o ž : Dosti! Mir! Molči!

Ž e n a : Ali nisem prav začela?

M o ž : Dosti je.

Ž e n a : Ali bi rajši kakšno drugo pesmi-
co?

M o ž : Nobene.

(Premor.)

Ž e n a : Ali boš že enkrat nehal s svojo
baharijo? Ali boš že enkrat mirno in pohlev-
no poslušal, če ti žena kaj po pravici pove?
Ali boš priden in skrben za dom?

M o ž : Morebiti.

Ž e n a : Kako?

M o ž : Rekel sem...

Ž e n a : A? (Grozeče dvigne prst.)

M o ž : Bodi, Pa skleniva mir.

Ž e n a : No, torej.

(Premor.)

Ž e n a : Toda preden se pobotava, pri-
znaj, da je zaman, če se upiraš ženski volji,
in da so ženske vsekdar in povsod nad mo-
škimi!

M o ž : Zmeraj že ne.

Ž e n a : Ne zmeraj in ne povsod?

M o ž : Ne, zmeraj ne.

Ž e n a : Zakaj ne?

M o ž : Klepetave so.

Ž e n a : Klepetava? Jaz? Klepetava?

M o ž : Klepetava! Kokodajsa, brblja.
Vprav v tem so ženske slabše od moških.

Ž e n a : Stara storija.

M o ž : Zmeraj resnična.

Ž e n a : Prazni marnji.

M o ž : Resnica.

Ž e n a : Klepetava! Klepetava! Jaz, kle-
petava!

M o ž : Ali morda jaz?

Ž e n a : Da.

M o ž : Ah!

Ž e n a : Samo poskusiva. Trdim, da bo
prvi, ki bo zinil —

M o ž : Kaj! Ti menda misliš, da boš mol-
čala dlje kot jaz, da boš vzdržala v molku —?

Ž e n a : Bom. To tudi trdim.

M o ž : Staviva!

M o ž : Za nekaj.

Ž e n a : Staviva!

Ž e n a : Za nekaj.

M o ž : Za štefan vina!

Ž e n a : Za novo ruto!

M o ž : Velja!

Ž e n a : Velja!

M o ž : Tukajle sèm bova sedla, drug po-
leg drugega, vsak na stolec, in bova sedela
nepremično in brez besede, in prvi, ki bo zi-
nil —

Ž e n a : To ne bo dolgo trajalo!

M o ž : Prvi, ki bo spregovoril, zavpil —

Ž e n a : Ali zapel —

M o ž : Bo plačal iz svojega vso stavo.
Velja. Začniva: ena.

Ž e n a : Dve.

M o ž : In — tri. (Sedeta tako, da gledata
v gledalce. — Dolg premor. — Nato se od-
daleč zasliši piskrovez.)

P i s k r o v e z : Razbiti piskri, lonci, lat-
vice, sklede! Predrte ponve, rene, kozice —
piskro — piskro — piskro — piskrovez! Da-
ste kaj posode popraviti? — Ah! Morda bo
pa tu kaj posla! (Nastopi.) Dober dan, go-
spod... Bog daj, gospa... Imate kakšno
posodo za popravilo? (Molk.) Ali ne bi od-
govorila, če vaju kdo kaj vpraša? (Molk.)
Obrne se h gledalcem in jih poskuša izzvati
k odgovarjanju: Ne ganeta se. Ali sta mu-
tasta, slepa in gluha? Ali sta zmrznila, ali sta
nora? Ha? Pri moji veri, skoraj me je strah.
Hej! Hej! (Molk.) Zaman. He! Gospod! Go-
spodar! (Molk.) Teslo! Trap! Tepec! (Molk.)
A! Lipova bogova se gresta. Kot cesar bi se
rad držal! Na, počakaj, jaz te naredim za
cesarja! Na, v rokah naj ti bo žezlo! (Mu da
ponev v roko.) Na glavi mora biti krona! (Mu
natakne vedro na glavo.) In še jabolko v
drugi roki. (Mu dene nočno posodo na drugo
roko.) Veličanstvo, ali imajo kakšen počen
lonc pri hiši? Ali kakšna kozica pušča?
(Molk.) Sveti Kozma in Damjan, ne gane se.
Tak kvakaj, migaj, lopni — stori karkoli,
če ne, še znorim. Ne boš? (Molk.) Pa poglej-
mo njo. No, ta je vsaj prijetnejša za pogled.
Prijazna, hentaj te. Dober dan Bog daj, kra-
sotica zala! (Molk.) No, majčkeno se na-
smejčkaj. Ne? Oh, kako smo vendar ponosni!
Ali smem vsaj malo pristopiti, a? (Molk.) Oh,
oh, oh! Kakšna rožnata ličeca! Kakšne bele
ročice! Naj poljubim vam roko, gospa...
(Poklekne.)

M o ž (je med tem vstal in šel po poleno.

(Konec na naslednji strani)

smeh je zdrav

Oče svetuje: »Drage hčerke, ve ste že odrasle in je že čas, da se omožite. A vam, dragi sinovi, dajem očetovski nasvet — samo ženiti se nikar!«

*

»No, Ančka, tukaj so pa naše zlate ribice. Da jim boste vsak dan dajali mravljinčja jajčka, razumete!«

»Bom. Toda — mehko ali trdo kuhana?«

*

Na sodniji. — »Koliko let imate?« vpraša sodnik. »Trideset,« odvrne žena. »Ni mogoče,« pravi sodnik: »Trideset let ste rekla pred štirimi leti, ko ste bila tukaj.« — »Seveda, pravi žena,« jaz ne govorim danes eno, drugič pa drugo.«

*

Čukačev Jože je prišel k Čebularjevi Neži: »Poslušaj, Neža: trije tvoji sinovi so na naši hruški!« — »Za božjo voljo, kje je pa četrti!« odvrne Neža zaskrbljeno.

*

Polde in Nace sta na koncertu. V odmoru se Nace obrne k Poldetu:

»Najraje poslušam glasbo z zaprtimi očmi.«

»Že prav,« odvrne Polde, »a smrčati ti vendar ne bi bilo treba.«

KONEC BURKE O PISKROVEZU ...

Pri zadnjem zlogu stoji na stolcu z dvignjenim krepelom, ki ga spusti piskrovizu na glavo; le-ta pade): Lump!

Žena: Ljubček moj, izgubil si.

Mož: Kaj?

Žena: Ti si prvi spregovoril.

Piskrovez (si opomore): Zares.

Mož: Ah! Čakaj me! Čakaj me! (Steče za piskrovizom. Hud hrup in ropot, oba izgineta.)

(Premor.)

Žena: Kdo bo zdaj še zoprval? Ženske imajo zmeraj prav! (Se pokloni in odide.)

Neka gospa je povabila na večerjo prijatelje in znance. Jedli so zelo slabo, klepetali in opravljali pa mnogo. Neki gost je po večerji rekel prijatelju:

»Res je: če bi človek pri njeni večerji svojega bližnjega ne obiral, bi moral od lakote umreti.«

*

Učitelj: »Katica, še sedaj se ti vidi na nosu, kaj si jedla danes zjutraj.« — »Kaj?« — »Jajca!« — »O, tista sem pa že včeraj jedla!«

*

Policaj kmetu: »Zakaj ženete kravo po kolesarski poti? Ta je vendar samo za kolesarje!« — Kmet: »Ti si pa dober, saj vendar veš, da naša krava ne zna voziti kolesa!«

*

V prvem razredu osnovne šole vpraša učiteljica Janeza, kje se je rodil. Janezek malo pomisli, nato pa reče: »Prav nič se ne spominjam, sem bil takrat še tako majhen.«

*

»Mislim, da nobena ženska ne zna držati skrivnosti zase,« reče delavec. »Moja žena jo gotovo zna,« odvrne tovariš. »Že deset let sva poročena, a mi ni nikdar povedala, čemu potrebujem toliko denarja...«

*

Pri brivcu. — »Kako želite, da vas obrijem?« vpraša brivec. »Po tihem,« odvrne možakar.

*

Snubec s šopkom v roki stoji pred materjo svoje izvoljenke: »Mladi mož, vi si torej želite mene za taščo?«

»To ravno ne, pač pa vašo hčerko za ženo.«

*

Zakaj je bencin drag? Zato, ker naložijo nanj od takrat, ko ga izvlečejo iz zemlje, pa do tedaj, ko ga vlijejo v tvoj avto, 200 različnih taks.

Uganka

Na sprejemu neke filmske igravke so si stavljali uganke. Na vrsti je bila gostiteljica in je vprašala: »No, kaj je to: Ima dve krili, dvaindvajset nog in dirka po travi.« — Uganite!

Rešitev objavimo prihodnjič.

Mali oglasi

(Uredništvo s tem ne prevzema nobene odgovornosti glede vsebine oglasov in ne priporoča.

Če je rečeno, da posreduje uredništvo naslov, to naredi le tistim, ki pošljejo kaj za znamko za odgovor.

Na nobeno pismo v zvezi s kakšnim oglasom uredništvo ne odgovarja, ako ni v pismu znamke ali primerne vsote za stroške za odgovor.

Cenik oglasov dobite pri uravi lista.)

Dvoje slovenskih deklet v Nemčiji v starosti 28 let bi se rade spoznale z domačimi slovenskimi fanti v starosti od 28 do 35 let. Naslov posreduje uredništvo »Naše luči« (29).

Želio bi se oženiti sa jednom ženskom, koja je u starosti od 30 — 40 godina, ja sam katolik, iste starosti.

Ženska se može svaka javiti, koja je slobodna, bez obzira koje je nacije. Ponude slati na adresu: Zarinčic Stjepan, Karlshamnsvägen 9, Olofström, Sweden.

Prodamo odlično in strokovno izdelano gorenjsko žensko ljudsko nošo z avbo, novo. Naprodaj imamo tudi moško gorenjsko ljudsko nošo. Slovenci, izkoristite redko priložnost, da pridete do lepe slovenske ljudske noše. Ponudbe pošljite na: Ag. Mundus, Via Roma 24, Trieste, Italia.

Slovenec, 32 let, francoski državlján, šofer pri transportnem podjetju, s svojim stanovanjem, bi se rad seznanil s Slovenko od 25 do 30 let, dobrega značaja, ko-

rajžno, skrbno gospodinjjo, če mogoče kaj izobraženo, da zna vsaj malo francosko in nemško. Želim fotografijo. Naslov posreduje uredništvo »Naše luči«. (30).

Slovenka, stanujoča v Jugoslaviji, stara 58 let, samska, prijetne zunanosti, dobra gospodinja, lepega značaja, vesele narave, izobražena, želi poznanstva z Jugoslovanom, živečim v Belgiji, starim do 65 let. V sluhaju harmonije možitev mo-

goča. — Pojasnila daje E. Dedobbeleer Remp. Ste. Catherine 28. Hal-lez-Bruxelles, Belgija.

Ne bo vam žal, če se boste obrnili na slovenskega zapriseženega tolmača v Franciji: Jankovič Janko, 17 rue de Belgrade, Tucquegnieux, Meurthe et Moselle, ki je vedno pripravljen prevesti vaše rojstne, poročne in druge listine v francoščino in vam pomagati v zadevi vaših rent ter pokojnin.

Blagoslovljene božične dni

vam želijo vaši izseljenski duhovniki:

ANGLIJA: Ignacij Kunstelj, Offley Road 62, London S.W. 9., England (Tel. RELiance 6655, izg. Rilájens).

AVSTRIJA: Janez Hafner, Theodor-Körnerstr. 111, Graz. — Anton Miklavčič, Kapellengasse 15, Spittal/Drau.

BELGIJA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Liège, Belgique, Tel. 04/233910). — Kazimir Gaberc, 19 avenue Louis Empain, Marcinelle (Hainaut), Belgique, (Tel. 07/367754).

FRANCIJA: Nace Čretnik, 4 rue S. Fargeau, Paris 20, France, (Telefon MENilmontant 80-68) — Ciril Lavrič in p. Vladimir Klemenčič, 7 rue Gutenberg, Paris 15, France, (Telefon 250-89-93). — Stanislav Kavalár, 17 rue Claude Debussy, Liévin (Pas-de-Calais), France. — Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, Aumetz (Moselle), France. — Msgr. Stanko Grims, 1 rue du Dauphiné, Merlebach (Moselle), France. — P. Jakob Vučina,

6, rue de France, Nice (A. M.), France.

ITALIJA: Slovenski dušnopastirski urad, via dei Colli 8, Roma.

NEMCIJA: Ciril Turk, 42 Oberhausen-Sterkrade, Mathildestrasse 18, West-Deutschland (Telefon 62676) — Ivan Ifko, 43 Essen — Altenessen, Schonnefeldstr. 36, W. Deutschland. (Tel. 291305). — Dr. Franček Prijatelj, 68 Mannheim-Neckarau, Rheingoldstr. 3., W. Deutschland (Telefon 851663). — Dr. Franc Felc, 7 Stuttgart-S, Heusteigstrasse 49/II, W. Deutschland (Tel. 707970). — Dr. Janez Zdešar in Franc šeskar, oba: Zieblandstr. 32/II Rgb., 8 München 13, W. Deutschland (Tel. 550296).

NIZOZEMSKA: Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVEDSKA: Jože Flis, Gamla Nissastigen 65, Oskarström (Halmstad), Sweden (Telefon 035/60086).

NAŠA LUČ

mesečnik za Slovence
na tujem

Začel izhajati l. 1951

•
10. številka — letnik 13
December 1964
•

Izide desetkrat v letu (vsak mesec razen junija in avgusta).

Dopise za številko, ki izide konec meseca, mora uredništvo prejeti vsaj do 10. v mesecu. Člankov ne vrača.

•
Za uredništvo odgovarja dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja. Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovcu.

•
Naročnina za list je za vse leto 40 šilingov ali protivrednost: 80 bfr, 8 NF, 5 h.

gld, 6,2 DM, 1000 lir, 12 angl. šil., 10 norv. kron, 8 švedskih kron, 10 danskih kron, 20 avstralskih šil., 2 dolarja. List lahko naročiš pri bližnjem poverjeniku ali pa naravnost pri upravi v Celovcu.

•
Uredništvo in uprava imata naslov: „Naša luč“, Viktringer Ring 26, Celovec-Klagenfurt, Austria.

•
Printed in Austria
